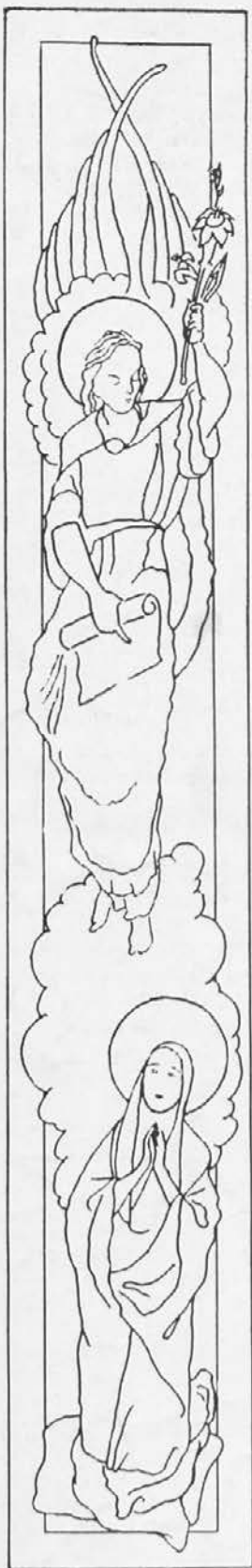

Zupni mlad Radnica

AVE MARIA

Melita

Nabožni mesečnik za slovenske katoličane v Ameriki.
Izdajajo oo. Frančiškani v Lemontu, Illinois. U.S.A.

APRIL

1945

LETNIK 37

AVE MARIA

mesečnik za slovenske katoličane v Ameriki.

Prinaša vzgojne in nabožne članke, kakor tudi povestice in druge slovenske spise pomembnejše vsebine našim slovenskim izseljencem v pouk in zabavo.

Izdajatelj:

FRANČIŠKANI V LEMONTU.

Ave Maria, P. O. B. 608,

Lemont, Ill.

Naročnina velja \$2.50.

Naročnina Tvoja je dar v podporo ubožnejšim slovenskim fantom, ki se izobrazujejo za slov. duhovnike v lemontskem semenišču.

Naročnikov in dobrotnikov se spominjamo v lemontskem samostanu v vseh svojih molitvah, pri sv. mašah in drugih duhovnih opravilih. Opravimo pa zanje tudi sv. mašo in sicer vsako prvo sredo v mesecu.

Entered as second-class matter August 20, 1925, at the post office at Lemont, Illinois, under the act of March 3, 1879. Acceptance of mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on August 29, 1925.

Printed by
SERVICE PRINTERS
Lemont, Ill.

BOG PLAČAJ, DOBROTNIKI

ZA DAR — J. Kmet \$1.50, A. Kovacic \$2.50, Mrs. Gubanc \$5, A. Kness \$13, Mrs. Pernus \$1.50 I. Svet 50c, J. Ponikvar \$4.50, M. Zupancic \$1, Mrs. Kuznik \$1, F. Mivsek \$2.50, A. Jaksetic \$7.50, Mrs. Martic 50c, Malechkar \$1, J. Pelan \$2.50, F. Ulcher 40c, C. Kochevar \$1, M. Alduk \$2.50, I. Bischan \$3, A. Koss \$1.50, M. Rigler \$2.50, M. Knapp 50c, M. Krainz \$2.50, Mrs. Marinko \$1, J. Per \$2.50, A. Urbania \$1, J. Travnikar 50c, A. Schmuck \$3, L. Krel \$2.50, Mrs. Omahen 50c, P. Celik \$1.50, Mrs. Mulc \$1, J. Velich \$2.50, A. Strnisa \$2, Mrs. Tutin \$5, J. Kruc \$1, R. Jerina \$1, M. Ferkul 50c.

ZA SEMENIŠČE, Tabernakelj, Kruh sv. Antona, Študente in drugo — M. Aufderklam \$5, J. Bojih \$1.25, F. Kranje \$2, C. Boje \$1.50, M. Vidmar \$1, F. Skubic 50c, J. Maronec \$2.50, F. Marolt \$2.50, M. Godec \$5, Mrs. Klemencic 50c, M. Mestek \$1, M. Caserman \$2.50, J. Starc 50c, M. Mihelic 50c, N. N. \$5, A. Prijatelj \$5, A. Pierce 50c, A. Domitrovich \$2, Mrs. Steblaj \$5, A. Walter \$1.50, M. Princ 50c, M. Ciuha \$1.50, U. Pesec \$2, F. Hochevar 50c, Mrs. Globokar \$2.50, Mrs. Prostor \$1, Mrs. Robert 50c, A. Trepal \$2, F. Dolgan 50c, Mrs. Kocin \$5, C. Zupancic \$1, B. Strahan \$2, M. Klemenc \$1, J. Vertin \$5, A. Franciskovic \$1, J. Roncevic \$1, R. Jonta \$1, R. Jaksa \$1, J. Mihelich \$5, Mrs. Zatkovich \$2, J. Vidmar \$5, K. Kuslan \$1, M. Vilar \$1, F. Novak \$8, A. Straus \$1, M. Perusek \$2.50, Mrs. Novak \$1, L. Izanec \$2.50, Mrs. Cook \$10, N. N. \$5, M. Bogovic \$2, J. Knaus \$7.50, F. Skulj \$1, Vavpotic druž. \$10, B. Kolbezen 50c, Mrs. Mramor \$2, F. Marolt \$5, C. Bashel \$2, F. Starman \$5, M. Hren \$6.50, A. Ellenich \$1, B. Mihelich \$2, H. Petac \$1, M. Ohlin \$5, M. Strauss \$1, M. Strojcin \$2, J. Marinko \$3, Mrs. Solklich \$2.50, M. Erjavc 50c, M. Gerbeck \$1, Mrs. Pogacnik \$5, F. Paul \$2.50, Druž. Perusek \$3, Mr.

Mrs. Pirs \$2.50, Anna Jerman 50c, J. Drobnic \$2, Mrs. Rauter-Grill \$1, J. Rejc \$2.50, F. Zulic \$3, Mrs. Mulec \$8, J. Mishmach \$5, M. Gorup \$1.50, J. Oberstar \$1, Mrs. Stragisher \$1, M. Luznar \$1, M. Lach \$2, R. Zupancic 50c, M. Otomicar 50c, R. Koporc \$3, T. Besenicar \$1.50, J. Grdina \$10, Rev. J. Novak \$2.50, J. Skavira \$1.

ZA LUČKE — C. Pobega 50c, C. Zagar \$1, T. Karger 50c, J. Priesel \$1, J. Kalcich \$1, S. Evatz \$1, J. Makovec 50c, U. Lovsin \$1, M. Bolte \$2.35, M. Kremzar \$1, C. Bojc \$2, T. Kmet 50c, M. Vidmar \$1, A. Furlan \$1, A. Somrak 50c, M. Sodec \$1, B. Vardijan 50c, J. Potokar 50c, J. Bradic 50c, F. Orazem 50c, Mrs. Perpar \$1, Mrs. Bohinc 50c, M. Darovec 50c, M. Knez \$1, M. Benda \$1, A. Zobec 50c, F. Skubic \$1, J. Brodnik 50c, M. Misic 50c, K. Opalek 50c, A. Krall 50c, Mrs. Zupancic 50c, J. Spilar 50c, A. Zugel \$2, A. Franciskove \$1, R. Mance 50c, A. Kodrich \$1, Druž. Kebe \$1, J. Kascek \$1, A. Gosar \$2, M. Tolar 50c, C. Klaus \$2, A. Peleci \$1, M. Pangre 50c, M. Perusek \$2, A. Miklavcic \$1, M. Malovrh 50c, M. Malover 25c, A. Klemencic 50c, K. Hrestah \$1, S. Podgornik 10c, F. Grebenc 50c, F. Martincic \$1, A. Walter \$1, M. Berus \$1, M. Anzlovar \$2.50, I. Novak 50c, C. Homar 50c, M. Hocevar 50c, V. Kraje 50c, F. Perme 50c, I. Luzar \$1, M. Noda \$1, M. Volpe 50c, M. Grdina \$1, F. Pink \$2.50, M. Mlakar 50c, M. Zelko 50c, J. Orasek 50c, M. Oblak 50c, Mrs. Vidmak 50c, M. Jevnikar 50c, J. Brlan 50c, F. Kostelic \$1, A. Doles \$2.50, Mrs. Germ 50c, G. Avsec 50c, M. Sustarsic 50c, J. Hochevar \$3, M. Mulc \$2, Mrs. N. Strukel \$2, C. Zupancic \$2, M. Simonich 50c, M. Prasnakar 50c, J. Pike \$2, J. Kocin \$1, F. Kastigar \$1, J. Brenc \$1, B. Ancel \$1, Mrs. Legan \$1, A. Oratch \$1, J. Roncevic \$2, G. Gradishar 50c, A. Kobal \$2, A. Zadnik 50c, J. Svetina \$5, N. Peterlin \$1, R. Jonta \$2, M. Bizjak 20c, R. Jaksa 50c, M. Stariha 50c, A. Lovrinc \$1, Mrs. Zatkovich \$1.50, Mrs. Filipis 50c, L. Pavsek 50c, J. Vidmar \$2, T. Turk \$1, T. Kodelja 50c, K. Kuslan 50c, T. Troha 50c, M. Vilar \$2, M. Princic 50c, F. Kremzar Dalje na str. 38

Ž A V E M A R I A

April, 1945—

Lemont, Ill.

—Letnik XXXVII.

JEZUS, KI JE ZA NAS OD MRTVIH VSTAL

LETA 51 po Kristusu je pisal sv. Pavel Korinčanom: "Jezus je za vse umrl, da bi tisti, ki žive, ne živeli več sami sebi, ampak njemu, ki je zanje umrl in vstal" (2 Kor 5, 15). V rožnem vencu pravimo sicer: Ki je za nas krvavi pot potil, ki je za nas križan bil, ne pravimo pa: Ki je za nas od mrtvih vstal.

A če bi bil že sv. Pavel molil rožni venec, bi bil najbrž rekel: Ki je za nas od mrtvih vstal. Lahko si tudi mislimo, kako si kristjani v Korintu po zgoraj omenjenem Pavlovem pismu radostno pripovedujejo: "Kristus je za nas umrl, Kristus je za nas vstal."

Ali pa ni morda ta beseda "za nas vstal" kar tako tja vržena? Ali ni Pavlu ušla, ne da bi bil hotel sploh kaj poudariti?

Nikakor ne!

Morda je že takrat kdo izrazil podoben dvom. Zato je Pavel v listu, ki ga je poslal komaj leto kesneje vernikom v Rim, izrazil to resnico tako določno, da nihče več ni mogel podvomiti, kaj da apostol misli: "Gospod Jezus je bil izdan zaradi naših grehov in je vstal zaradi našega opravičenja" (Rimlj 4, 25).

A to je na prvi pogled zelo čudno, nerazumljivo. Da je Jezus umrl za nas, dobro; temu nihče ne ugovarja. S smrtjo na križu nas je opravičil, storil pra-

vične, po smrti pa itak ni več mogel storiti za nas nič zaslužnega. Zakaj torej sv. Pavel pravi, da je vstal zaradi našega opravičenja?

Če bi kdo nas vprašal, zakaj je Jezus vstal, bi poleg drugega rekli: Zato, da nam je utrdil vero, da je podal poroštvo našega vstajenja, da je z vstajenjem prejel zaslužen plačilo, da se je skazalo, kako prepolna milosti je njegova duša in kako je vsestransko strl moč greha, da zdaj še vse drugače kakor angeli lahko prinese človeštvu pozdrav: Mir vam bodi! Vstajenje je krona Jezusovega odrešilnega dela in zadnji čudoviti akord veličastne harmonije njegovega zemskega življenja. A s tem še ni rečeno, da je Jezus vstal zaradi našega opravičenja. Kako je to?

Sv. Avguštín misli: Če bi Jezus Kristus ne bil vstal, bi mi ne verovali vanj, in ko bi ne verovali vanj, bi ne bili opravičeni; saj je Jezus dejal: "Kdor bo veroval in bo krščen, bo zveličan (Mk 16, 16). Najjačji steber naše vere pa je ravno Kristusovo vstajenje, saj je to največji vseh čudežev. "Če pa Kristus ni vstal, je prazna vaša vera" (1 Kor 15, 13). "Če boš z usti priznal, da je Jezus Gospod, in boš v srcu veroval, da ga je Bog obudil od mrtvih, boš zveličan" (Rimlj 10, 9).

A s tem še ni popolnoma razloženo, kako da je Jezus vstal zaradi našega opravičenja. Vedno še mislimo: Da dosežemo opravičenje pred Bogom, za to

je Jezus umrl, ne pa vstal. A sv. Tomaž pravi: S tem, da je vstal, je postal Kristus vzor vstajenja pravičnemu, ali z drugo besedo: Vstal je zato, da nam je dal zgled, vzorec, model, kako dobimo novo življenje.

Jezus ni prišel na svet samo zato, da umrje za nas; prišel je zlasti zato, da nas združi s seboj in da mi z njim vred zmagamo. Zato bi ne bilo dosti, da bi bil samo umrl za nas; treba je bilo tudi, da je vstal za nas... "ki je zanje umrl in vstal". Smrt je le polovica odrešilnega dela, druga polovica in potrebno dopolnilo je vstajenje (Prat, La theologie de s. Paul).

S Kristusom se združimo, vanj se vtelesimo in njegovega odrešenja deležni postanemo v sv. krstu. Zato ni čudno, da je v krstu oboje: smrt s Kristusom in vstajenje z njim: smrt Adamovega potomca, smrt grehu, smrt vsemu kar imamo skupnega s prvim Adamom.

Krst so v prvi krščanski dobi redno delili, tako da so krščence potopili pod vodno površino. S tem so hoteli reči v simboličnem jeziku: Zdaj se tvoja duša v sv. kopeli očisti, in ko se boš dvignil zopet nad vodo v svetlobo, te bo tudi ožarila duhovna luč.

Prav posebno pa so s potopljenjem hoteli naznačiti skrivnosten pokoj in skrivnostno vstajenje krstnega kandidata. Ko se pogreznem, pokopljem v vodo, se v simboličnem jeziku izrazi to, kar se zgodi v duši: Zdaj umrje v meni stari človek; vtelesim se v Kristusa v trenutku, ko zame umira, in hočem skrivnostno (mistično) umreti z njim, ki je pretrpel smrt v imenu in na korist vseh. Ko pa se zopet dvignem iz krstne vode, se s tem predstavi skrivnostno vstajenje, skrivnostno novo rojstvo, začetek novega življenja, novega človeka.

Krst je grob starega človeka in zibelka novega človeka.

Kristjani že l. 58 po Kristusu vse to dobro vedo. Zato jih sv. Pavel teh resnic samo spominja, ko jim piše (Rimlj 6, 3—7): "Ali mar ne veste, da smo vsi, kateri smo bili krščeni v Kristusu Jezusu, bili krščeni v njegovo smrt? Pokopani smo bili torej z njim po krstu, da bi tako, kakor je Kristus vstal od mrtvih s slavo Očetovo, tudi mi zaživelimo novo življenje; kajti če smo se z njim zrastle v podobnosti njegove smrti, se bomo tudi v podobnosti njegovega vstajenja."

Sv. Ignacij, antiohijski škof, najodličnejša priča prvih časov, pravi: Jezus "je umrl za nas, On, ki je vstal zaradi nas". Popolnoma tako kakor sv. Pavel.

Res, le zato, ker je Jezus vstal, je sveti krst v polnem pomenu zakrament prerojenja, ki nas pridruži njegovemu vstajenju. Zdaj vsakdo lahko vidi, zakaj se sv. krst v začetku krščanstva deli le v noči, ki svita v Kristusovo vstajenje; in tem laže je razumeti, zakaj je velikonočna, krstna doba več ko dvesto let edina praznična doba cerkvenega leta: spomin smrti in vstajenja Gospodovega in hkrati spomin najčudovitejše spremembe v življenju kristjanovem.

Smrt in vstajenje s Kristusom v velikonočnem krstu! Zato štiridesetdnevne duhovne vaje kot priprava vse Cerkve za ta čudoviti dogodek!

Sv. krst kristjana vtelesi v Kristusa. Po Kristusu postane kristjan duhoven človek, kajti poveljani Kristus je po besedi sv. Pavla oživljuje duh. A oživljuje duh je Kristus šele potem, ko je bil poveljani z vstajenjem. Po vstajenju Kristus šele razvija vso življenjsko silo, zdaj šele more svojim dati polnost

življenja, "resnično življenje, poleg katerega nikari nič ne ljubimo!" (Sv. Ignacij Ant.)

Če je Kristus postal drugi oče našega rodu, kakor je bil Adam prvi, nam bo tako gotovo dal življenje, kakor nas je Adam pahnil v smrt. Če smo po krstu njegovi udje, nas oživlja in prešinja njegov duh z velikonočno polnostjo življenja in tako bomo prej ali slej poveličani z Njim, ki je glava skrivnostnega telesa.

Jezus, ki je za nas od mrtvih vstal.

Jos. Šimenc.

VELIKI DAN

Silhueta

KADAR zatrobijo trobentice in zacingljajo zvončki, kadar se zbudi mrtvo popje po grmih in se odpro v sladkih spevih kljunčki drobnih pevcev, tedaj zazveni v moji duši silna disharmonija, objame me z neizmerno težo, da zaklenem duri in zasovražim vsako družbo, spustim gardine, ker se bojim solnčnega žarka, da bi me ne zmotil — in hodim nem po sobi ter se spominjam tebe — moj pobratime —

Jasen solnčen dan je bil tedaj. Nebo se je smejalo v nekaljenem azuru, cvetje je vonjalo z omamno sladkostjo. In ti si stal pred pragom, dvigal si krepko nogo za prvi korak — v svet . . . Stal sem poleg tebe. Tvoje oko je bilo jasno, tvoje čelo vedro, le v licih in krog ustnic se je videlo rahlo nihanje kipečih živcev, ki so kakor napeta struna loka čakali povelja, da prično delovati. Trgal se je od tebe očetni dom, trgalo gnezdo tvoje tihe sreče, pofrfotaval si

s perotni kakor mlada ptica na veji poleg gnezda in čutil si v sebi moči moške in orjaške, da zaveslaš v širni svet. In tvoje oko je gledalo ta pestri svet v solnčnem žaru, z jasnim očesom, in srce ti je plalo in kipelo, da si širil roke in zahrepenel objeti vso to veseljnost, pritisniti jo na srce, poljubiti jo z žarnim poljubom idealne duše.

In že si zastavil nogo, da storiš prvi korak. Tedaj se prismeje pred te belo oblečeno dekletce. Iz njenih oči je sevalo solnce izgubljenega raja, po njenih licih je širila pomlad najlepše cvetje, in njene ustnice so bile majčkeno odprte, kot bi ne mogle zapreti neprodušno tiste kipeče nedolžne notranjosti, ki vre neugnano na dan kot sredi loga šepetajoči virček. In pogledala ti je za trenutek v oko, potem pa z drhtečim glasom rekla: "Za spomin!" Tvoja roka je prejela dar, kateremu so se začudile tvoje sanjave oči, pogledale njo, pogledale mene, potem pa boječe obvisle na spominku — umetno izdelanem razpelu iz težkega mahogonijevega lesa in srebra . . . Izginilo je dekletce kot bi seraf izvršil svojo nalogo — a ti si storil prvi korak v svet, držeč v rokah križ, in prva beseda na poti v življenje je bila: "Kako je težak!" — — —

* * *

Bival si v vrtincu življenja — — —

Nekaj let je preteklo, kar se nisva več srečala. Pozabil me nisi, a tega povedati, da misliš name, nisi utegnil. Šum za šumom, smeh in radost, kipeča reka življenja te je objemala in napajala do omotice. Ti si pa plaval sredi valov, z orjaško roko si delil pene in hitel za biseri. A biseri so ginili, za tabo so vršale pene in se ti smejale, tvoja roka je pa delala in delala, kot bi bila železna. Dvigale so se iz reke prelestne podobe,

plaval si za njimi, z mogočno energijo si jih dosegel — toda v tvojem objemu so se vzori razblinili kakor pomladna meglica pod solničnim trakom. A ti nisi bil človek, ki obupa. Naprej, naprej! — to je bilo tvoje geslo. In šlo je naprej, dokler te niso valovi vrgli izmučenega na suho, in takrat si zopet poiskal mene.

Nem si obstal pred menoj, suha roka je krčevito stisnila moje prste, po čelu so ti ležale brazde, ustnice so bile suhe in stisnjene, lice blede, mirno in pokojno — ne — pravzaprav ubito, mrtvo...

“Jaromire!”

Samo to sem vzkliknil.

Na tvojem licu je ostalo vse mirno, kakor na marmorju. Trikrat sem te ogoril. Namesto odgovora si se zasmel. A tega smeha nisem poznal, tako se ti nisi smejal nikdar; to je bil grohot vranov ob padli žrtvi sredi puste.

“Jaromire!”

Sedla sva in zrla dolgo drug drugemu v oči.

“Ali me še poznaš?” si izpregovoril po dolge molku.

“Priatelj, zakaj bi te ne?”

In zopet tisti neznani smeh.

“Ti lažeš! Ti se motiš! Nekoga si poznal, ki je bil morda temu podoben, a tisti nisem jaz. Moj nekdanji “jaz” je ubit, pohojen, zmečkan kakor črv na cesti. Izpralo je deževje sled za njim — ki več ga ni — ni več. Ponujal sem ga svetu, prodajal sem ga na trgu, dodajal na tehtnico lastne srčne krvi, in svet je bučal krog njega, pozdravljal ga navdušeno, napival mu iz polnih čaš —; a ko so ga kupili, ko so ga dobili v last in so ga imeli v svojih pesteh, tedaj ga niso pestovali — ampak pestili... Pljuvali so vanj, za strašilo so ga stavili vranam in krokarjem, po moji srčni kr-

vi so bredli z umazanimi črevlji, palice so pomakali v mojo srčno kri in ž njimi pisali po stenah, po tleh, po vogalih: Norec, norec! . . . Za menoj so hodili in mi v zaprtih rokah ponujali biserov, a ko sem nastavil roko, da bi ujel vsaj en kamenček, en pristen dragulj — zagledal sem na dlani črvojedno glivo in s studom sem jo vrgel proč in bežal iz te družbe, bežal s hitečimi valovi iskat boljših ljudi” — —

“In si jih dobil?”

“Da, da dobil, zares dobil še boljših kot so bili ti! Povedal sem, da je moje srce izčrpano, povedal sem jim, da sem bil pohojen, zaničevan, ker sem iskal biserov, ker sem hrepenel po vzorih. In tedaj so me milovali, deklamirali so v visokih pesmah o lepoti, iz šampanjk so zajemali duhovitosti, v gledališča so se hodili učiti plakat, prisegati zvestobo, slaviti zvore, objemati sovražnike . . . V polnočnih urah so sedeli ob meni, vrnivši se iz gledališč, in popivali šampanjca. Deklamirali so lepe verze, dvigali so se, nudili so mi bratimstvo, slavili, poljubovali so me — Judeži — stiskali so me na srce — Efijalti —, a pri tem so me grizli, zbadali, ledu devali na ogenj mojega srca in biče pletli za mojo dušo iz las Erinij . . . In tedaj sem zbežal iz svetovne kavarne, opotekal sem se po ulicah, zadeval se ob hiše, srce pa mi je stiskala tolika zima, da so šklepetali zobje in sem krčevito zapegnjal plašč ter ga vlekel čez ušesa, da ne bi slišal deklamiranih verzov, naučenih priseg in čutil tistih ledenih poljubov. Omagal sem pod kostanjem na klopi; zdramil me je šumeči dež — drgetal sem po vsem životu — —. In zdaj sem prišel k tebi — —”

“Pesimist!”

In zasmel se mi je zopet z groho-

tom gavranovim. Njegove oči so gledale kakor zadnji utrinek leščerbe. Vstal sem in ga potresel za rame ter mu govoril prijateljske besede:

“Ne bodi šalobarda! Čemu iščeš grozdja na trnu? Zakaj zoblješ drnulje za ocvebe! Vidiš, jaz ti tudi pravim: Bedak, bedak! Ko greš v svet, zapri vzore doma v svoj pult, obuj visoke škornje, obleci kratko suknjo, potem pa orjaško gazi kaluže in blato ter se vračaj na večer samo z umazanimi škornji! Te sezuvaj pred pragom, z njimi nikar ne hodi pred pult svojih idealov. Blato naj ti osnaži čez noč hlapec, ti pa zakleni duri in zamaši luknjico v ključavnici, da prah od črevljev ne prodre v tvoje stanovanje ter ti ne prepodi vzorov. Nato šele odkleni miznico, pokličiči iz nje vzore in videl boš, kako bodo čisti, kako se bodo iskriili, jokali in se smejali s teboj, zabavali te, poljubljali z duhom mladih rož — in ti boš zdrav in krepak, tvoje čelo vedro, tvoje oko jasno!”

Začuden me je pogledal, stisnil mi roko in nemo odšel.

Poslej je hodil v visokih škornjih in v kratki suknji ter orjaško bredel svetovno kalužo.

* * *

“Raduj se z menoj! Dosegel sem vzor zunaj svoje sobe!”

Tako-le karto mi je pisal. Dolgo sem sedel pred njo. Črke so plesale; privoščil sem mu srečo, toda bal sem se zanj. A kljub temu sem mu čestital —

Za nekaj tednov dobim brzojavko:

“Pridi takoj! Strašno mi je!”

Katastrofa! Katastrofa!

Ti vzkliki so tolkli ob moje možgane, ko so ropotala pod mano železniška kolesa. Ni me ubogal: pozabil je bil na visoke škornje, pustil vzore odklenjene, zagazil je v mehkih cipelicah v blato —

in sedaj se revež pogreza . . . Srce me je bolelo. Bal sem se strašnega obraza, ki ga bom moral zagledati.

* * *

Stal sem pri njegovi postelji. Bled je bil kakor platno. A na njegovem licu mir, čisti, sveti mir tistega dne, ko je namerjal prvi korak med svet. Njegovo oko je bilo trudno, toda jasno, nekoliko vlažno. V velih rokah je držal “spomin” belooblečene deklice, ki mu ga je dala pred domačim pragom. Nasmehljal se mi je dobrovoljno. Velo roko mi je pomolil in rekel sesti.

“Prijatelj, ti se čудиš! Ni mi več strašno; ugodno, hladno mi je, tako ugodno, kot tisti dan, saj veš — pred domačim pragom. Poglej, dobil sem ideal — katerega sem iskal že celo življenje, a nanj nisem mislil . . .” Pokazal je na križ iz mahagonijevega lesa s srebrnim Kristusom.

Gledal sem ga nemo. Nisem ga razumel. Skoro sem se bal, da blede v vročici.

“Ker ti je tako ugodno, zakaj si me prestrašil s tako brzojavko?”

“Poročilo je bilo resnično — — —.” Oči je zaprl, po licih so ga izpreletavali tresljaji groznega boja, a samo za trenutek. Oklenil se je tesneje črnega mahagonijevega lesa in gledal veselo name.

“Ti me ne razumeš! Čakaj — ne pravim rad, a povem ti vendar, povem samo tebi; morda ti koristi, morda me razumeš.”

Obrnil se je proti meni, razpelo je omahnilo na belo platno.

“Ali si dobil tisto karto? — Da, da dobil si jo, saj si mi čestital. Torej ti lahko povem povest o najdenem vzoru.

Po tvojem naročilu sem hodil po svetu v visokih škornjih in kratki suknji. V

svojo sobo nisem prinesel nič prahu, nič blata, vse je ostalo zunaj. Vzore sem imel zaklenjene v pultu. Vsak večer sem jim odpiral, in prihajali so kakor amoretke k meni. Šepetali so mi verze, narekovali novelice, zapletali romane, peli o blagih srcih, o pisanem cvetju, peli o blagih srcih, o pisanem cvetju, peli o solzah in smehih; sploh — zabavali so me tako, kakor se zabavajo menda tisoče metrov nad zemljo, tam gori nekje na drugem svetu. In bil sem tako srečen!

A prišel je usodni večer. Škorenj nisem sezul pred pragom — zanesel sem blata v svoj dom . . . A ni se mi zdelo blato. Saj je bila ona tako krasno, tako nežno in nedolžno bitje. Njene velike oči, temno-temnorjave, so bile obsenčne z bujnimi obrvmi kakor dve jezerci z vencem gostega luga, dve jezerci, v katerih si umiva lice jasna noč, v katerih se koplje luna z zvezdami, v katerem medli visoko solnce. Da, v te tolmunčke se je šla kopat moja duša. In zdelo se mi je, da se vrača okrepčana, čista in umita. In zašepetala mi je tako melodiozno na ušesa, govorila tako rahlo in lepo, a tako čisto, da se mi je zdelo, kot bi bile njene besede povite v duh mladih limbarjev. In zvrtele se mi je v glavi, veroval sem, zaplakal sem od veselja, da sem našel vzor, domov sem hitel in škorenj nisem sezul, k pultu sem sedel in tebi pisal . . .

Prišel sem hoditi v mehkih čreveljčkih, odpenjal sem svoj plašč, da sem dobil duška kipečim čuvstvom. V lumnih nočeh sem se izprehajal, in z mano so hodile tiste oči, šumele tiste sladke besede, vonjal tisti lepi duh po limbarjih.

A prišlo je, kar je moralo priti, ker

sem hodil med svetom brez visokih škorenj.

Za gosto senčnico sem stal v drevoredu in sanjal o doseženem vzoru. Kar me predrami tisti znani glas — — — Zadržetam, posluhnem — — —

'Ba! Idealist! Bedak! Norec! Eksistenca je prvo — a ob njegovih vzorih umrjem od gladu, ko bi Tebe ne imela — — —'

V meni je nekaj počilo, kot bi se pretrgalo srce. Zakričal sem zbesnelo — — Pod mano se je zazibal svet, slišal sem menda še bežeče korake — in drugo jutro sem se zbudil na tej postelji, na prsih pa sem tiščal križ. Tedaj sem ti brzojavil v strašnem obupu — a preden si prišel, se je zdanilo. Kot solnce jasno sem spoznal, da so sanje o zemeljskih vzorih res samo sanje — da je edini, ki nas je ljubil in nas še ljubi nesebično, tale razpeti in umorjeni Bog! . . . Vse drugo je le samopridno iskanje samega sebe — — —"

Dvignil je križ, solze so ga polile, in bridko je zaplakal: "Zakaj sem Te našel še-le zdaj, ko umiram, Tebe, ki si naš večni, naš edini ideal!" — — — — —

S stolpa je disharmonično hreščal ropotec Velikega petka.

"Velika noč je pred durmi," omenim mu tiho.

"Ne, ne, velika noč, zame se prične — veliki dan — — ob velikem, večnem vzoru — — —."

In kadar zatrobijo trobentice in zacingljajo zvončki, tedaj zazvoni v moji duši struna-posmrtnica, tedaj zaklenem duri, hodim sam po sobi ter se spominjam tebe, moj pobratime . . .

"IN TI TUDI!"

Velikotedenska sličica

NENAVADNO vznesen mir je dihal po dolini.

A ne mislim tebe, november-ski mir, ki vzdramiš v duši z jesenskim objemom več žalosti nego tolažila. Redek je svit upanja, ki zatrepeče skozi tvoja mračna krila, redki in hipeni, kakor bi kdo z žveplenko potegnil ognjevito-nervozno črtico po temnem zidu...

Tudi ne mislim tebe, blaženi mir svete noči! Tvoji mehki poljubi so sicer poljubi, ki dahnejo duši nesmrtno spomine o bajnem in sladkem čaru mlade sreče — a niso tako bogati, niso tako plodoviti, da bi zalili dušo z zmagovito močjo v vseh slučajih človeškega življenja . . .

V mojih mislih si ti, tajinstveni mir, ti, sveta tišina velikega petka!

Cerkev v dolini je gledala proti vzohodu, in nje zvonik je v ponosni mogočnosti strmela na vse strani, kakor bi moral neprenehoma oznanjati: "in peklen-ska vrata je ne bodo premagala"!

Sivkasti, nešteto krat nagrbljeni oblaki so zakrivali solnce. Na nebu bi naši še neizmerno veliko prostora, a noben oblaček se ni hotel odtrgati izpred solnca.

Škrjanec se je visoko dvigal, visoko nad poljem. Morda si je domneval, da bo skoraj zlatemu dobrotniku pogledal v gorko lice.

Ali za malo časkov se je vrnil nazaj in obvisel za en sam skromen polet nad poljem ter zagostolel tiho, tožečo pesem.

Krokar je nemirno poletaval iz gozda na vas, iz vasi v gozd; nikjer ni našel srečnega obstanka.

Navadno je obsedel na vaškem zvoniku, a danes se ni upal. Kdo ve, kaj ga je plašilo?

V daljni dalji so blestele gore v vijugasto-zasneženih kopicah. Najbistrejši pogled bi jih prvi hip ne mogel ločiti mimo oblakov. Bližnji hribovi so molčali v svoji skromni vzvišenosti.

Veter je komaj zadeval najvišje vršičke. Večinoma se je igračkval v prozornem ozračju sam s seboj in ko se je utrudil, je lahko sedel na drevesne vršičke, lahko kakor mrak, da ne bi zazibal vejic. Z vejic bi odleteli starikavi, svedrasti listi ali gabra ali lipe ali javorja in šuštel bi med vejevjem in grmovjem. In ves vzduh bi tožil nebu: "Veter nam moti sveto tišino!"

Nepremični, gorostasni hrasti so hrepeneli k zračnim višinam, a košate bukve so hrepenele še močneje, še zvesteje.

Krog jelše se je opletala nerodna, bodoča ramšela, kakor bi vila trnjevo krono . . .

Na borovo deblo je trkala zelena žolna; od daleč se j slišalo, kakor bi kdo zabijal žeblje . . .

Po mehkem, rdeče-illovnatem brežičku so se počejali tanki, kalni studeni viri in so kapljali na ozek pot ter ga barvali, da je bil kakor krvav . . .

Izpod hriba je zvenelo pritajeno zdaj-inzdaj pretrgano valovanje reke liki zadušeno ihtenje . . .

Poredna šoja, ki posnema skoraj vsak glas, tega šumenja ni oponosila. Morda bi ga ji ne bilo mogoče posneti. A niti poizkusila ni. Včasih pa mijavka in kukurika, kokodače, kot bi hranila v svojem ne baš drobnem grlu vse nianse najrazličnejših klicev in vikov! Le prekrasno črnomodrikasto priramnico si je nekoliko popravila in pogladila pepelnato-pernato kučmo ter molčala naprej.

Veverica v sosednji smreki je naenkrat opustila vsakdanje vaje, kot bi se hotela v tej nenavadni tišini nekoliko zbrati in premišljati pretekle dni . . . Seveda, vsi niso bili lepi . . .!

Kakor življenje po hribih, je molčalo tudi polje, molčali so tudi travniki vele-pomenljiv molk.

Svetlobele poljske smilke so sklanjale glavice ob podporne lističe.

Nad njimi pa je godel v zlat in črn kožušček oblečen čmrlj in umival jih je, ter želel, da bi skoraj pospale. Aj, kako po ceni bi se napil medene pijačice iz nežnih čašic!

Pod čmrljem pa se je prekopicnil zlati poljski brzec. Najbrže mu je zmešala glavo čmrljeva godba.

Med leskovim grmovjem je pajek pridno predel in tkal srebrne tančice.

Vidno je bilo, kako se mu z delom nekam mudi . . .

In res se je mudilo.

V zvoniku je zaragljala raglja tretjo uro — smrtno uro Gospodovo.

Vse ozračje od vasice do hriba se je lahko streslo. Vso dolino je napolnil tih in genljiv šepete, kakor da se je izvil zemlji iz bujnih mladih prs.

Prav gotovo! Saj je narava umela velikotedenskega duha, saj je čutila njega skrivnost na skrivnosten način . . .

A še bolj kot naravo je milostna sveta tišina pronikla ljudska srca . . .

* * *

Trumoma je hitelo ljudstvo v cerkev k božjemu grobu, in gorki vreli hvalnic in prošenj in sočutnih vzdihov so kipeli tja pred najnedolžnejšo daritev, kar jih je bilo kdaj darovanih . . .

Skoraj vsa vas je bila v cerkvi. — Na polju ne bi bilo takrat žive duše, da ni hodil stari Krušec po ozari, ki je ločila njive od širokih travnikov.

Počasi je stopal in pogrezal se je v nemirne, težke misli:

“Seve . . . seve . . . staramo se, staramo! Naše jablane in črešnje, ki so rastle z menoj vred, vedno lepše cveto, vedno lepše rode; te usehle prsi pa mi ne rode nobene nade več . . .

In kadar starost že ne bo imela kaj, kar bi postarala na meni, poklicala bo smrt . . . In oj! Krušca poneso v hladno zemljo . . .

Sedaj se mi zdi, da je vsa dolina moja, a potem — majhen kotec zemlje . . . Sedaj hvalijo polja in travniki starega Krušca, ki jih je tako skrbno gojil, a potem — le skope travice in nekaj plevela bo mojega, oj plevela, ki sem ga vedno sovražil in zatiral, kjerkoli sem mogel . . . Sedaj me pozdravljajo gozdi in hribi in mi nudijo zelenja, vej, debel, karkoli bi pozelel, a potem — le šest tankih desk . . .”

Res, Krušec je črtil smrt. Ta ga je pa večkrat v mislih obiskavala, da bi se vsaj do zadnjega starčevega diha sprijaznila z njim.

Po zimi je par dni precej bolehal.

Ko si je bril znatno upalo lice, je vznemirjen viknil v zrcalo:

“Križani Bog! Ali še vidim sebe, ali že vidim smrt?!”

In danes mu je veliki petek ta smrtni strah povečal s svojim božjim — grobom . . .

A to ni čudno.

Dokler niso Krušču roke odrekle dela, je bil zakopan v posestvo kakor klop v kožo. Kar momljal in mendral je, kje bi si še kaj pridobil, seveda na telesnem premoženju. Do duše pa je bil precej prizanesljiv in popustljiv, tudi kadar je že segala čez postavne meje — a v njenih dolžnostih skop in hladan.

Ko ga je hči, ki ji je prepustil vse ime-

tje, opominjala k rednemu in pobožnemu življenju, kakršno se starčkom spodobi, jo je togotno zavrnil:

“Glej jo, glej! Kaj si ti mene učila prekrizati se, ali sem jaz tebe!”

In vera je v njem dremala in dremala kakor kal v aprilovem naročju, iz katerega izvabi šele gorki maj neštete cvetove . . . perunike, kukavice, narcise, šmarnice . . .

Morda se tak maj že bliža Kruščevi duši, morda je še daleč — ali pa sploh ne priklje nikoli . . .

Starec o tem ni razmišljal.

Vendar se mu je zdela danes narava bolj praznična in slovesnejša kakor sicer.

Izprva se ni upal korakati po ozari, tako veličastna in sveta je bila tišina v tihem in gluhem nagibanju.

Ali priroda ga je vabila v svoj naročaj, kakor vabi mati drago dete, da ga izpraša in se prepriča, ni li že pozabil, “koliko je bogov, kdo te je ustvaril, kdo te je odrešil” itd.

In priroda je molče učila starčka ter mu budila mehka, mešana čuvstva, ki so zdajinzdaj zadehtela po pobožnosti, dasi se sam tega ni zavedal.

* * *

“Dedek! Ali slišiš?”

Za njim je teklo in klicalo po ozari drobno dekletce, Kruščeva sedemletna Marjetica.

Med vsemi vnuki in vnukinjami — bilo jih je šest — jo je stari Krušec najbolj ljubil.

Včasih — kadar je bil posebno židane volje — je celo tvezil, da je čisto podobna njegovu rajni Jeri; da živi v Marjetici tista miljena Jerica, ki ji je v svojih mladeniških letih prepeval:

Goreči ogenj iz plamena . . .

A ta plamen je že davno, davno ugas-

nil, ostal je le še dim — spomin . . .

In ta sladki dim mu je zastiral dušo, kadar jo je zaglabljal v Marjetičin obrazek. Dedek je bil pravzaprav otročji . . .

Klic se je ponovil.

Seveda, da je bil dekličin glasek močnejši in starčkov sluh bistrejši — vrhutega je bil mož tudi pregloboko zamišljen — gotovo bi se le-ta hipoma obrnil in obstal s prijaznim nasmehom krog ust.

He, he, he! Smeh se je dedkovim sinjim, nagubanim ustnicam tako podal!

Ljubki klic se je ponovil vdruči.

Takrat pa sta stala oba že tako blizu drug pri drugem, da se ni mogla preslišati nobena beseda več.

“Oh, danes me pa nimaš nič rad, dedek; tako sem te morala klicati!” je vsa zasopla Marjetica napol vzdihovala, napol govorila.

“He, he, he! Ti srčkana grliča, le oddehni se, oddehni. Potem bova pa kaj pobesedičkala. Kaj ne?”

Dedek si je pritrtil klobuk in nagnil glavo k vnukinji ter ji strmel v nebeškočiste oči, polne otroške vdanosti in prisrčnega zaupanja.

In ljubeznivo se ji je nasmehnil, a ona njemu še ljubezniveje. Kakor bi obrnil blesteče zrcalce proti solčnim žarkom, in solnce ti vrne še lepši sijaj.

Otrokova prisotnost je prav blagodejno vplivala na starčka.

“No, kaj mi boš povedala?” jo je vprašal po kratkem molku.

“Pri božjem grobu sem bila!”

“Pri božjem si bila?”

Prvi hip ni našel drugih besed, še le pozneje je pristavil:

“Kaj si vse videla tam?”

A tega ni vprašal iz svoje radovednosti marveč zaradi dekličine prisrč-

nosti, ki je ni hotel in ni smel nemo gledati.

Marjetica se je rahlo oklenila dedkove koščene roke, kakor bi mu tako lažje dopovedala:

“Jej! Tam je vse polno rož, veš, dedek, tistih velikih, gosposkih. In tako lepe lučce gore tam, še lepše kakor o Božiču pri jaslicah.”

“Seveda so lepše, saj morajo tudi biti lepše!”

“Pa ne, pa ne!” je vzkliknilo dete in drobno in živahno je poskočilo od tal.

“A zakaj ne?”

“Jezus v jaslicah gleda — in vse lučce vidi. Pa se jih lahko veseli. V grobu pa meži. Veš, dedek, tako trdno meži, da gotovo kar nič ne vidi.”

“O, vidi, vidi! Bogek je vseviden vselej in povsod.”

Pa ne, ko bi starčku te besede narekovala tista mehka čuvstva, ki mu jih je nekoliko prej vzbudila božja priroda?!

“Kaj res vidi?” se je začudilo dekletce v otroški nevednosti ter z vidno slastjo nadaljevalo:

“Veš, dedek, pa Jezus ima objokane oči. In na prsih tako veliko rano . . .”

“Kajne, da bi ti lahko vteknila vanjo svojo ročico?” ji je pomagal starec.

“Mgm! Veš, pa ta rana nekaj išče. Mama mi je tako pravila . . . Kaj pa išče?”

Starcu se je zdelo, da posluša mladega škorčka, ki mu govori, kakor je pač naučen . . . Nasmehnil se je, a pri srcu mu je bilo silno tesno . . .

“Oh! povej no, dedek. Kaj pa išče?”

“Ali ti mama tega ni povedala?”

“Saj sem jo vprašala. Pa je molčala in žalostna je bila.”

Nobeno kolo ne gre tako nerado navkreber, kakor je šel Krušču odgovor

iz mučnih prs na jezik.

“Izgubljenih ovčic išče.”

Drugače ni mogel in ni smel odgovoriti, a s tem je izrekel svojo lastno obsodbo.

“Kakšne pa so izgubljene ovčice?”

Dedek bi moral pokazati nase. A bilo bi mu neznosno, sicer pa bi ga rado vedno dekletce itak ne umelo. Pojasnil ji je stvar drugače.

“Izgubljene ovčice so tiste dušice, ki se ne brigajo za Jezusa v božjem grobu.”

Lastne besede so ga bolešno pretresle po vsem telesu. Molče je strmел vnu kinji v obrazek. Videl je, kako mu pri trjuje z mirnim očesom in tiho zadovoljnostjo krog rubinastih usten, ki so se kmalu sladko odprle:

“Kajne, jaz nisem izgubljena dušica?”

Vprašanje je bilo toli milo-zategnjeno in toli ljubeznivo-hrepeneče, da je stari očka drhteč v radosti in žalosti obenem vidno omahnil naprej.

“Kaj še! Ti si kakor tista krotka ovčica, ki teče pred dobrim pastirjem in se veselo ozira vanj nazaj.”

“In ti tudi, dedek!” In z obema rokama je objela dedkovo roko, ter jo pritisnila k sebi.

To je bil prekrasen in čudovit trenutek, kakršen trene le enkrat v vsakem letu; takrat namreč, ko zatrepeče nad velo zimo nežna pomlad.

Majhna stvarca je kresnica, a če pade v oko, izvabi mu debelo solzo; kratke so bile besedice: “in ti tudi!” pa so premagale in omečile starčevo srce . . .

Obrnil se je v stran, potegnil z levico preko oči in zopet se je obrnil proti dekletcu.

Angelček starčkovih misli in čuvstev ni videl, pa bi jih tudi ne bil popolno

umel. Pristrčno in gorko se je privil k osivelemu dedu.

In nebo in zemlja sta gledala to prečudno, a dražestno sliko "Angela varaha" ter jo napolnjevala z onim divnim življenjem, z ono čudovito slastjo, ki veje o velikem tednu po vesoljnem stvarstvu . . .

* * *

Večerna zarja je žarela široko po nebeškem baldahinu. Z blestečo rdečino je barvala raztresene oblačke, da so bili videti liki pirhi. In veter jih je počasi valil proti zatonu, kakor bi jih name-raval pokloniti zemlji za velikonočni dar.

Stari Krušec se je bližal cerkvi.

Med potom je srečal Pibrovca, svojega sovrstnika in ga ogovoril:

"Je-li, si šel tudi molit?"

"I, kajpak! Če mi ne bomo molili na božjem grobu, kdo pa bo na našem!"

Krušec je bil s tem odgovorom še precej zadovoljen.

In čim bližje je prihajal cerkvi, tem bolj je rastle v njem zadovoljnost. Ko je prestopil cerkveni prag, ga je objela blažilna toplota, kakršne njegovo srce ni bilo vajeno.

S ponižnim korakom je krenil skozi svetišče v zakristijo, kjer je bil zgrajen božji grob.

Po mistično - razsvitljenem prostoru je šepetalo vse polno pobožnih ustnic, velih in cvetočih.

Krušec je pokleknil pred majhna vrata, ki so zapirala stopnice na leco. Nestrpno je čakal, kdaj bi se mogel prikleniti prav do groba.

Nestrpnost se mu je kmalu povoljno izplačala.

S široko razstrnjenimi očmi je gledal božji grob prav pred seboj.

Dve palmi sta zmagoslavno razpenja-

li nad njim dolge, suličaste liste. Nizkim stoletnicam so iz mogočne korenike kipele debeli, bodičasto-obrobljeni, sinji listi.

In dasi cvete ta rastlina na vsakih sto let (kakor pravijo), se je vendar javljal sredi kipečega zelenja pestič, iz katerega bi se hotela še letos razviti rumena, piramidasta betva.

Kraj groba so žalovale v temnozelenkasto, gosto zagrinjalo zavite ciprese.

Neposredno pred grobom so dehteli beli mnihi v razkošnih, svedrastih cvetovih. Njih široki listi so jim liki žilave roke branili treniti s pogledom drugam kakor proti Zveličarju.

Tam gori pa je sameval prazen sv. križ. Izza meglenega ozadja se je svital farizejski Jeruzalem.

Na vsakem voglu groba pa je stražil rimski vojak z grozovito resnim obrazom. Roka, ki jih je ustvarila, ni bila posebno umetniško-spretna, a to pot se ji je delo kar samo od sebe vrlo posrečilo.

Ves prizor s svojim iztočnim cvetjem in zelenjem je prvi hip premotil starega Krušca, da se je čutil v resnici prestavljenega tja na vzhod, kjer leži pravi, v "novo skalo vsekani grob . . ."

A skoraj je jasno vedel in videl, da je to prav tisti grob, o katerem mu je pravila Marjetica.

Za rumenimi, zelenimi, modrimi in rdečimi steklenimi balončki so plamtele lušce, in videlo se je, kakor bi goreli balončki sami.

V grobu pa je ležal Zveličar.

Res je bil objokan krog oče in veke so bile strnjene, pa je zato Gospodova srčna rana nepremično gledala Krušca kakor preseče, krvavo oko.

Nad gornjim grobnim robom pa je blestel v polukrogu napis:

“Moje ljudstvo, kaj sem ti storil . . . ?”

Mož je zamolil odkritosrčno, vdano molitev.

Pod nizkim, polutemnim zakristijskim svodom so se vili dozdevni drobni oblački . . . Bilo je, kakor bi kdo tam za grobom neprestano zibal kadilnico, iz katere so vstajali opojni nebeški vonji.

Ves grob pa je bil s svojim mistično-nadahnjenim obližjem živa slika upanja na prihodnje vstajenje.

Krušec je strašno sesal in srkal vase, karkoli so dosegle njegove oči.

In čutil je, kako se mu je trgal s srca tesen ovoj, kako se mu je širilo srce . . .

Misli na božji grob, ki so ga navdajale včeraj z neopravičenim strahom, so mu dozorele danes v oživljajoče tolažilo.

Strahotni pomisleki so mu odšušтели iz duše, kakor rastlini čašni listi, kadar požene sad.

Da ga je Marjetica prav v tem trenutku vprašala:

“Dedek, kakšna ovčica si pa ti? . . .” objel in pobožal bi ji rožna ličca in malodane jecljaje bi govoril:

“Jaz pa sem tista najdena ovčica, ki jo je zadel dobri pastir na varne rame.”

Kancijan.

VELIKONOČNO PISMO

MATI je imela edinega sina. In ta sin je bil tako lep, da ga je vse mesto poznalo, vsi moški in vse ženske.

Nosil je dolge zlate kodre, tako mehke in tako lepo počesane, kakor bi mu jih bila ljubica oprala in počesala vsako jutro in vsak večer — —.

Njegov mladi obraz je bil bel in rdeč, kakor roža z belimi in rdečimi listi, cve-toča poleti in pozimi —: kakor bi bil ta sin pil samo mleko in kri svoje mlade matere — —.

Njegove črne oči so žarele kakor dva dragocena kamena, v katera se je zamaknilo vsako žensko oko in sanjalo celo noč o njih — —.

V Latermanovem drevoredu se je zdaj na enem zdaj na drugem koncu utrgala živa veriga šetajočih se parov: množica je delala pot kralju lepote. V nebeškorazsvetljeni dvorani so v tempu sanjavega valčka vztrepetala mlada deviška telesa pod tanko plesno toaletto —: med nje je stopil Afroditin sin —.

In kjerkoli je bil, so ga vsi videli. Kjer ga pa ni bilo, tam so vsi povpraševali po njem.

Le njegove duše ni še nihče videl — — le po njej ni še nihče vprašal — —!

In ker je bil tako lep in čvrst in krepak, je moral iti tudi na vojsko. Moral je — čeravno je tisoč src prosilo zanj Boga.

A ni šel sam. Šel je s tisoči mladih in čvrstih fantičev čez strme Karpate, skozi ozke doline in valoveča gališka polja in se tam izgubil — — —

In mati?!

Matí je tri leta plakala za njim. Tri leta je noč in dan molila in prosila Boga:

“Razodeni — — naznani mi vsaj njegovo smrt!”

A tisoč dni in noči polnih molitve in prošenj je bilo zaman.

Vse dni je tolako pisala na vse strani sveta in povpraševala po izgubljenem sinu, da ji je umirala roka — da so ji krvavele oči. Od povsod pa je dobila kratek in mrzel odgovor:

“Izgubljen.”

In vendar še ni obupala žalostna mati. Temveč še iskreneje je molila in upala, da se ji razodene — — četudi sinova smrt.

Kak večen suženj svojega življenja je človek. Čaša mora biti polna solz — — knjiga polna vzdihov — — predno se odkupi le za toliko, da se reši okov in verig. Prost pa še ni. Življenje se še ni odpovedalo svojim pravicam: zahteva, kar mu gre, in kdor mu noče dati, tega zopet vklene in mu izsili — —.

In ta mati — —?!

Njena čaša je bila že davno polna solz, njena knjiga že davno polna vzdihov — — — da je moral priti na dan po veliki noči, ki je rešil mater z belim pismom, kakor bi ji ga bil angel prinesel iz nebes. Bilo je sinovo velikonočno pismo:

Na Karpatski gori, v velikem tednu 1917.

Predraga mati!

Glej me, Tvoj sin je oživel! Od mrtvih je vstal z duhom in s telesom — —!

Kar si mi otroku pripovedovala o dobrem Bogu, vse sem le poslušal — — razumel pa nič. Ko si me učila moliti, je moj jezik molil s Teboj — — ne pa jaz! Mislil sem: "Čemu te prošnje v očenašu? Saj imamo cesarja, ki je še več kakor kralj. In karkoli on ukaže, vse se zgodi. — Zakaj prosim vsakdanjega kruha? Saj mi ga mamica da, belega in sladkega. Kaj sem storil Bogu, da ga prosim odpuščanja? Rajši prosim mamico, ki mi vse odpusti, če jo ujezim in razžalim, kakor pozabim tudi jaz, da je pela šiba po meni. Ona me tudi varuje, da me ne ukrade parkeljček ali ciganiček." — Ah, beseda "Bog" je padla v mojo otroško dušo brez odmeva!

Zato pa je na ves glas odmevala v meni pravljica! Vse, kar si mi otroku pripo-

vedovala o daljnem pravljicnem svetu: o večnosolčnih poljanah in gradovih polnih srebra in zlata, o kraljih in princih tega bogastva, o njihovih čarobnobelih kraljičinah in princezinjah, ki nosijo celo čeveljčke iz čistega zlata — — vse to je odmeló in živelo v moji otroški duši kakor pravo resnično življenje.

In o tem pravljicnem svetu sem sanjal dalje. Že kot deček sem ga iskal na tej zemlji: ko si me vozila po velikih parkih in bogatih grajščinah, v gledališča in k velikim slavnostim. Če si me pa opomnila in mi rekla: "Otrok, moli!" — — tedaj sem sanjal samo o tem pravljicnem svetu in življenju.

Zgodaj sem skočil s Tvojega varnega naročja. Prezgodaj sem se skrtil Tvojim očem in se zaklenil v sobo. Tu sem stopil pred veliko zrcalo in vzkliknil: "To sem jaz, zlatokodri fantič?!" Mislil sem, da sem kak princ iz pravljicne dežele: ravnotako lep in čvrst in krepek. Od dne do dne sem se videl lepšega, zmeraj rajši sem imel fantiča v zrcalu. Mislil sem samo na svoj obraz in se zaljubil vanj. Več sem stal pred zrcalom kakor pri Tebi.

Nato sem šel na cesto in moje oči so povpraševale: "Pa življenje?" In življenje se mi je odpiralo na desno in na levo: stotero oči me je prosilo ljubezni — — stotero duš se mi je ponujalo — —. Na plesu sem bil kralj noči: najlepša deviška telesa so me iskala — — v tempu tihega valčka plavala z menoj po jezeru strasti in trepetala v mojem tesnem objemu, kakor da bi se bila hotela zgruditi pod mano za vsak greh — —.

Vse to si Ti videla in vedela in me svarila: "Otrok, ne pozabi na Boga!" Jaz pa sem bil že fant in strogo sem Ti pripovedal: "Ne imenuj mi več Boga!" Ti si me ubogala, jaz Tebe pa ne: kajti

od takrat nisem izgovoril več besede: Bog. — — —

Pa je prišel oni dan, ko je treščila prva granata pred me. Na kose je trgala mlade fantiče, da mi je v obraz škropila njihova kri. O groza! Pozabil sem na svoj lepi obraz. Ves mrzaz peklenškega ognja me je zlomil v tla in od nekod iz dna moje duše je jeknil glas, močnejši ko grom granat: bil je odmev Tvoje besede: Bog! In izpregledal sem kakor na sodnji dan: videl sem svoje prazno in mrtvo življenje in ves grešni svet! Razodelo se mi je: človek živi, da zalezuje duše — — da mori ljudi — —. Spoznal pa še nisem, zakaj je bilo prazno in mrtvo moje življenje.

Na galiških poljih in v karpatskih gozdovih sem postajal zopet otrok — a otrok brez matere. Hotel sem moliti, pa nisem znal. Tebe ni bilo pri meni, da bi me učila, kakor nekda vsako jutro in vsak večer. Moliti sem moral sam in moja molitev so bili sami vzdih otroka: "O Bog — o Bog —!" Moje telo je bilo žejno odmeva te besede, ki se še ni včlovečil v moji duši — —. A čim več sem molil, tem bolj sem trpel: tem bolj sem slišal praznoto, čutil ničnost svojega telesa: mrtev sem bil v živem telesu.

In v tem obupu sem povpraševal zemljo in svet: "Pa življenje?" Molčala sta stvar in človek. Oh, gorje mu, kdor mora čuti ta molk! — — —

Vendar ima tudi molk svoj odmev. Po treh letih se je odzval v meni v vzdihom čistega spoznanja: "O moj Bog!" Tri leta, o mati, sem molil in do danes trpel v molitvi ene same Tvoje besede: Bog. Tri leta je gorelo moje telo v ognju pekla na zemlji in ni zgorelo — —. Ali danes, o mati, se je v meni razmahnila velika noč v veliki dan: Tvoja be-

sesta "Bog" je postala moja duša in prebiva v meni!

In glej me, ljubljena mati, Tvoj sin je res oživel. Od mrtvih je vstal z duhom in s telesom. Na karpatski gori stoji in praznuje Vstajenje: z gromom topov in z ognjem žvižgajočih raket pojem hvalo Kristu, ki je v meni. O mati, še Ti poj z nami:

"Aleluja!"

A. Čebokli.

GOVORI, ALOA!

KADAR hodim po gozdu sam in zamišljen pa se oglasi stopinja človeka, se vselej prestrašim. Če le še utegnem in morem, zlezem za grm, skrijem se v goščo, da gre popotnik mimo mene. Kakor tat se ga bojim in tiho sedim na mestu, dokler ne odšumnijo njegovi koraki — — —

Bojim se, da ne bi postal ob meni, odprl ust in z dvema besedama ukradel vso poezijo, ki se mi je porodila v duši. Zakaj on stopa skozi prirodo — slep in gluhi. Brzi so njegovi koraki, zre samo pod noge, na mrtve, pohojene korenine, njegove misli so pa daleč, vse zavožlane v skrbi, v tajno hrepenenje po šumu, beži, skoor da teče, ker želi po ljudeh... Jaz pa bežim pred njimi, umikam se skrbi, umikam s svetovne pozornice, kjer je vse vsak dan v drugih kostumih — ker tako zahteva življenska tragi-komedija. In človek se tako silno naveliča večnega gledišča!

Zato hodim rad sam in pogosto po temnih gozdih. Vse resnica, vse govori brez laži, vse nedotaknjeno, brez mode, pa vendar najbolj moderno, brez pi-

sanih problemov, brez učenih hipotez, ki shirajo v desetletjih — vse leto za letom železni zakon, ki ne odneha nikdar za las . . . In kadar šepeta baldahin mogočnih bukev, kadar sanjajo nad mano temne jelke pri takem dnevu, kadar mi veverica vrže kak orobkan storž z vrha smreke pred noge, tedaj se mi skloni glava: truden postanem naenkrat, poiščem si mehkega ležišča in premišljam, kako majhen je človek, pa kako neizmerno ohol . . .

Nad menoj zveni skozi prirodo mogočna pridiga, moje srce pije in uživa, duša se trga iz zanj — ?as beži . . .

Ko se vračam, sem zamišljen, kakor romar, ki prihaja od gorske cerkve, kjer je slišal koristnih naukov, katere nosi v srcu in se boji zanje, ker so mu zaklad...

Aloa cvete!

Napotil sem se tiho in sam do nje. Aloa — stoletni cvet! Rad bi te poslušal; drugačen bo tvoj govor — govor starčka, ki je molčal stoletje, pred grobom je pa odprl usta in izpregovoril... Zgrnilo se je ljudstvo od vseh štirih vetrov, snelo pokrivala in se zaverovalo v starčka, ko sem šel proti aloi.

Resnično. Krog nje ljudstvo. Gleda stoletno rožo in se smeje. Od daleč so prišli ti romarji, pozna se jim na prašnih čevljih. Zakaj se smejejo?

Šel sem med nje. Smejali so se glasneje. Pogledal je ta in oni v njene cveče, na njeno steblo — pa so govorili preširno puste vsakdanjosti, menili se o dobrem vinu, ozrli se na novega prišleca, izpogledavali se, pa se zasmeli njevovi suknji. Bila je poštena in trdna suknja, pa so se ji smejali, bogve zakaj. Tedaj sem zapustil to družbo in se umaknil proč od njih, da sem bil bliže aloi. Sto korakov daleč sem moral, v senčnati hodnik — in tam sem šele za-

gledal aloo, zaduhal njen cvet, slišal njen govor — govor stoletnega nemega starčka, ki lega v grob . . . Velika ironija je bila v govoru.

“Čudno ljudstvo, da se mi čudiš. Sto let se mi ni nihče čudil, sto let ste hodili mimo mene in se niste ozrli drugače name, kakor s pogledom, v katerem je doma zaničevanje.

V kotu sem stala, za tisti grmič sem se ponižno skrivala. Krog mene je dehtel jasmin, rože so se dvigale vsako pomlad, in vsako poletje so se sklanjali k njim; bele roke so segale ponje, počivale so na vročih srcih, pozdrave so izročale, skrivnostne in tajne pozdrave... V laseh so se zibale — ponosne, kronane kraljice. Za me ni bilo prostora, ne na srcih, ne v laseh — za me je bil samo tih kotic, oholi pogledi. V meni je pa kipelo z veliko silo. Presnavljala se je skrivaj in v tihoti, kakor iskra pod pepelom. Slutila sem, ne, vedela sem da pride moj dan, dan zaničevane, ki ni vredna pogleda . . .

In zgodilo se je nekaj sredi mojega življenja — svet se je začudil in vstrepetal — jaz se nisem čudila, nisem trespotala, ker sem vedela, da je to dan, veliki dan vseh onih, ki so zaničevani in prezirani. Pride nenadoma, čez noč, kakor bi buknil plamen skozi streho . . .

Zgodilo se je pomladi l. 1848. Svoboda — je zadonel klic. Jarmi so se stresli, verige so zapokale, nekdo, ki je bil vprežen, je dvigal glavo. Njegovo mesto je bilo v kotu dotlej, njegova pravica — *всё моё* — je bilo z mrkim pogledom. — Pripogibal se je daleč, s čelom do rjave grude. — Ali prišel je njegov dan — in tedaj so zastrmeli, ki so hodili mimo in preko njega. Zapokalo je od vzhoda do zahoda — udarilo je tudi semkaj. Ka-

kor nevihta je planilo ljudstvo sem gori — stresli so se zapahi, zaorili so divji klici . . . Kdor je bil gospod, je trepetal, kdor je bil hlapec, je divje gospodaril...

V kotu je bil moj stan. Vse se je čudilo, vse je klicalo na pomoč. V meni ni bilo vzklika, v mojem srcu nič začudenja . . . Prišel je njihov dan. Dogorel je ognjenik do vrha — stresla se je gora in lava se je vlila uničujoč po bregovih . . . Orkan je uničil in ponižal one, ki so odprli zatvornice, pa nad grobovi so vzklicale rože, katerih prej niso poznali . . .

In danes je prišel moj dan — dan rojstva, dan zmage in dan pogreba — vse hkrati. Zakipelo je v meni. Do vrha se je napolnilo srce — zapahi so odnehali, in vun — in kvišku sem morala jaz. Zatrepetal je jasmin, zadehtele so rože, gizdave in mehkužne cvetlice so me zavidale. Pa se je dvignilo moje steblo z neukrotljivo silo mimo njih in preko njih do čistega in jasnega vzduha, odkoder gledam nanje in se ne čudim in jih ne zaničujem, ker vem in sem vedela v zibelki, da pride nekoč moj dan. In na moj dan — dan rojstva in pogreba — gledajo moje oči daleč, moje cvetje posluša glasove, ki plovejo po zraku. Kakor vzdihni so in kakor davorije. Od izhoda prihajajo in od zapada, od severa in juga. Oči vidim, ki se čudijo tem vzdihujočim. Ušesa poslušajo, pa ne razločijo davorij, ki se že glase, kakor bi kdo ubiral strune — — — Jaz pa vem, da pride njihov dan — stresli se bodo jarmi, verige zapokale. Vstal bo on, preko katerega se hodi, ki ima svoj dom v prahu, ki se proda in kupi, če žeja mogotca po njem . . . Pride njegov dan . . . Ne vidim ga, ne dočakam ga. Moje vstajenje — je moj pogreb. Ali tlačnemu rodu želim:

Vstajenje mu bodi življenje!”

Aloa je utihnila. Z vonjem je plul sibilin glas po vrhovih dreves. Zeleni listi so ga čuli in se razveselili — — —

Fr. S. Finžgar.

SVETI PAVEL STAVI VSE NA ENO KARTO

P. Ciril Šircelj

NE mislim trditi, da je sveti Pavel igral karte ali da je kvartal. Morda je pred svojim spreobrnjenjem, ali pa celo pozneje, če je prilika nanesla zaradi razvedrila ali prijateljske družbe. Vendar nima naslov tega članka nič opraviti z igranjem kart.

Tak naslov je ta članek dobil zato, ker vam hoče povedati, kako silno veliko je sveti Pavel tvegat z neko svojo besedo, o kateri bo kmalu govor. In če kdo veliko tvega, oziroma riskira, radi rečemo o njem, da stavi vse na eno samo karto — kakor kvartopirec včasih stori. Če zadene prav, je vse dobro. Če ne zadene, lahko vse izgubi.

Nekaj takega je napravil sveti Pavel, ko je zapisal v svojem listu do Korinčanov naslednje besede:

“Ako pa ni vstajenja od mrtvih, tudi Kristus ni vstal.”

“Ako pa Kristus ni vstal, je tedaj prazno naše oznanjevanje, prazna tudi vaša vera.”

“Spoznani smo (mi apostoli) potem tudi za krive priče božje, ker smo pričevali zoper Boga, češ, da je obudil Kristusa, katerega ni obudil, ako mrtvi ne vstajajo.”

“Ako namreč mrtvi ne vstajajo, tudi

Kristus ni vstal.”

“Ako pa Kristus ni vstal, je prazna vaša vera; še ste namreč v svojih greh.”

“Tedaj so tudi tisti, ki so zaspali v Kristusu (v veri v Kristusa), poginili (so pogubljeni).” (1. Kor. 13-18).

Tako je pisal sveti Pavel Korinčanom, ker je bilo tam nekaj kristjanov, ki so se dali nekim brezvercem zapeljati, da so dvomili o Kristusovem vstajenju od mrtvih. Zakaj je neki tako pisal?

Gotovo ga je novica o tistih dvomih nekaterih kristjanov zelo zbolela. Sam je bil poprej v Korintu in je razlagal ondodnim kristjanom ves krščanski nauk na dolgo in široko. Vse mogoče dokazuje jim je takrat dal tudi za resnico Kristusovega Vstajenja. Gotovo so se morali še spominjati tistih njegovih pridig. Kako vendar, da so se med tem dali zapeljati brezvercem?

Zdaj bi bilo treba ves pouk o resničnem Vstajenju Kristusovem od kraja začeti. Če bi mogel Pavel brž skočiti v Korint — bil je namreč takrat v Efezu — bi bil najbrž tudi tako storil. Toda ni mogel hitro na pot, zato je sklenil, da jim bo, namreč Korinčanom, napisal apostolsko pismo, kar je tudi storil. Namesto da bi ves pouk o Vstajenju spet ponovil, je pa napravil nekaj drugega. V kratkih besedah je pokazal Korinčanom, kako nespameten je njihov dvom. Saj če bi bilo res, da je Kristus ostal v grobu in v njem strohnel tako kot strohne drugi mrtveci — potem je ves apostolski trud in ž njim vse krščanstvo čisto prazna reč! Vstajenje Kristusovo je ogeljni kamen vsega krščanstva!

Videti je, da so tisti Korinčani krščanstvo na splošno radi imeli. Vse

drugo so mislili ohraniti iz krščanskega nauka, tudi kristjani so hoteli še ostati, samo vera v Vstajenje se jim je zazdela pretežka. Naj bi sveti Pavel to izpustil ali vsaj malo omilil, pa bi bilo vse dobro. Nič več ne bi pritoževali . . .

Sveti Pavel je pa vedel, da ravno na Vstajenju Kristusovem vse krščanstvo stoji ali pa — pade! Zato se ni prav nič obotavljal, ampak je napisal one krepke besede: Če Kristus ni vstal, je prazno vse skupaj! Če izpustimo iz svojih pridig oznanjevanje Vstajenja, rajši vse skupaj pustimo in — krščanstva naj bo konec!

To je tista Pavlova — ena sama karta! Celo vsak brezverec mora priznati, da je Pavel veliko riskiral. Naj bi se zgodilo, da bi kdo nastopil in dokazal, da Kristus v resnici ni vstal. Takrat je bilo šele komaj morda 25 let po Jezusovi smrti, torej je bila, po človeško govorjeno, še precejšnja nevarnost, da bi se zmeta izkazala, seveda če bi res bila v veri v Vstajenje kakšna zmeta. Toda Pavel je vedel z najbolj trdnim prepričanjem, namreč po razodetju samega Boga, da je Kristus res vstal in da je ta resnica ogeljni kamen vsega krščanstva.

Brez te resnice zares krščanstvo ne bi bilo nič. Zato se moramo čuditi današnjim modernim ljudem, ki zametujejo resnico o Kristusovem Vstajenju in pravijo, da je le pomota ali celo prevara. Vendar pa nekaj krščanskih stvari še sprejemajo in trdijo, da ima krščanstvo vendar svoje zasluge za svet. Govore celo in pišejo, da bi bilo škoda krščanske kulture, če bi izginila s sveta. Zraven pa tajijo najbolj temeljno krščansko resnico — Vstajenje Kristusovo!

Sveti Pavel bi danes tudi vsem takim povedal: Če Kristus ni vstal, je prazno

naše oznanjevanje! Torej prazno vse priznanje krščanstvu. Če Kristus ni vstal, potem lahko kar prenehamo z vsem oznanjevanjem in prepustimo svet — miru!

Sveti Pavel je že vedel, zakaj je postavil VSE na to edino karto. Tudi mi vemo. Velikonočni čas v Cerkvi nas spet živo spominja na vse to. S Cerkvijo hvaležno vzklikamo iz dna vernega srca: Kristus je vstal, aleluja!

ČEBELE V SLUŽBI CERKVE

P. John K. Ferlin

MOGOČEN je naslov tega članka, pa če boste brali, boste že tudi zvedeli, da ni kar tjuven-dan.

Začnimo z veliko soboto! Ko duhovnik pred prvo velikonočno Alelujo, ki jo zapoje kmalu ob začetku svete maše, blagoslovlja velikonočno svečo, je navadno cerkev še — prazna. Tudi vi najbrž ne pridete na veliko soboto v cerkev dosti pred začetkom svete maše. No, četudi bi prišli, ne bi zadeli tistega, kar vam hočem povedati. Slišali bi duhovnika peti lepo cerkveno pesem, ki je predpisana za blagoslavljanje velikonočne sveče. Ampak poje jo po latin-sko in vi bi seveda ne razumeli. Pesem je pa zelo lepa in jaz bi rad, da bi jo vi vsaj malo poznali. To se pravi, vsaj tisti del te lepe pesmi, v katerem Cerkev daje tako lep kredit — čebelam!

Brez šale! Berite naprej, boste sami videli!

Tista pesem se takole začne:

Raduj naj se zdaj angelska družba v nebesih!

Radujejo naj se vse božje skrivnosti:
in nad zmago tako velikega Kralja
naj se oglasi slavna tromba nebeška!

Veseli naj se tudi zemlja, obžarjena s
tako svetlobo,
razsvetljena po sijaju večnega Kralja
je pregnala s sebe vse temine zemeljske
krogle.

To je samo začetek one pesmi. Potem se pesnik obrne naravnost na sveto Cerkev in jo kliče k velikonočnemu veselju. Nadalje pozivlje vse navzoče, naj si izprosijo veliko mero božjega usmiljenja . . .

In tako gre pesem naprej in naprej, dokler se ne ustavi pri velikonočni sveči, ki jo dijakon ali kak ministrant drži v rokah blizu oltarja. Če ste bili kdaj v cerkvi pri tem svetem opravilu, ste opazili, da duhovnik naenkrat preneha peti in dijakon zasadi v velikonočno svečo v obliki križa pet zrn od kadila. Nato duhovnik nadaljuje pesem — in zdaj pridejo na vrsto čebele! Takole poje:

V milosti te svete noči torej, sprejmi nebeški Oče,
večerno daritev tega kadila,
ki ti ga v slovesnem darovanju te sveče
poklanja sveta Cerkev po rokah svojih
služabnikov
od pridnega dela čebel . . .

Vidite, tako smo prišli v tej pesmi do — čebel! Zdaj pa recimo, da bi čebel in njihovega "pridnega dela" ne bilo — kje bi Cerkev dobila svojo velikonočno svečo in kako vse drugačna bi morala potem biti sveta opravila na veliko soboto! Ali si vi morete misliti, kako bi potem bilo? Jaz že ne!

Pesem pa gre še kar naprej in se nekaj časa obrne k ognju, zakaj zdaj pred oltarjem prižigajo sveče na tiroglja-

tem svečniku, ki ga ves čas drži v rokah akolit ali ministran. Prižigajo te tri sveče z ognjem, takoj v začetku svetega opravila velike sobote blagoslovil zunaj pred cerkvenimi vrati. Toda takoj ko se to zgodi, je pesem že spet pri — čebelah!

Takole pravi:

Čeprav je ta ogenj razdeljen v vrsto plamenčkov, vendar od prve skupnosti ni odtrgan. Hrani se namreč od stopljenega voska, ki ga je pridelala **čebelna mati** za to dragoceno razsvetljava.

No, zdaj si pa oglejmo ti dve besedi: čebelna mati! Natanko po latinskih besedah bi se moralo reči: čebela-mati (apis mater, pravi pesem v cerkvenem jeziku.) In zdaj prosim odpuščanja tistega starodavnega pesnika, ki je to prelepo pesem naredil, pa tudi samo sveto Cerkev prosim odpuščanja, zakaj na tem mestu se bom drznil oba — kritizirati!

Kdo je neki ta 'čebelna mati'? Po mojih mislih ne more biti nobena druga kot MATICA, ki je res mati vseh čebel v panju. Saj veste, da ima vsak panj, ali če hočete: vsaka čebelna družina samo eno matico, ki leže jajčka in množi zarod. Vse druge čebele v panju so samo delavke — seveda, če odštejemo trote, ki nič ne delajo, pa tudi matere niso. Meni se prav lepo zdi, da prelepa velikonočna pesem posebej omenja matico, ker to tudi res zasluži. Brez nje bi ne bilo ne čebel ne njihovega "pridnega dela", to se pravi: voska za velikonočno svečo.

Ni pa v redu, ko pesem pravi, da je čebela-mati tisti vosek "pridelala". Zoper to moram pa jaz kot velik prijatelj

čebel-delavk odločno protestirati! Matica nima v panju nič drugega opravila, kot da špencira po satovju in išče praznih luknjic, kamor polaga svoja jajčeca. Če bi kdo nanjo čakal, da se bo naredilo kaj voska, bi zastonj čakal.

Kaj naj torej rečem o tistem starodavnem pesniku? In kaj naj rečem o sveti Cerkvi, ki njegovo pesem še vedno poje vsako leto na veliko soboto?

Eden ali drug bi morda opravičil oba, češ, čebelna mati ali matica lahko dobi kredit za izdelovanje voska zato, ker ona skrbi za rojstvo čebel delavk, te pa izdelujejo vosek. Tako razlagaj, pa bo vse prav. Matici daje pesem kredit posredno in v tem ni nič narobe!

To razlago rad sprejemem, ker preveč ne smem kritizirati onega slavnega pesnika, še manj smem kritizirati sveto Cerkev! Vendar pa mislim, da je še nekaj drugega mogoče. Tisti pesnik je živel pred mnogimi stoletji, ko še niso poznali ljudje vsi od kraja čebelnega življenja. In tako bi jaz dejal, da se je pesnik malo — zmotil. Nazadnje pa — čebelar ni bil! In tudi če bi bil čebelar, bi si bil smel dovoliti nekoliko pesniške "licence". Po naše bi dejali: pesniške prostosti ali svobode. Tako vsaj pravijo, da pesniku ni treba vsega natančno po naravi slikati, ampak sme tako pisati, kakor se njemu vidi, pa magari je napačno . . . No, če se mu je tako 'vide-lo', naj bo tudi zame prav in naj ostane vse brez zamere. Pesnik nisem, kot čebelar pa s svojega stališča rad kritiziram, pa ravno tako rad odpuščam.

O čebelah v službi Cerkve pa še drugič kaj.

TONČE S SLOMA

ZGODOVINSKA POVEST

Spisal P. Bernard Ambrožič

(Nadaljevanje)

SEDEMNAJSTO POGlavJE: REGRAT IN REPNI OLUPKI.

ZGODNJA pomlad je torej nasproti vsem strahovom in ugibanjem vremenskih prerokov ostala stanovitna. Kar je navadno prinašal v deželo april, to je letos vzel nase njegov predhodnik marec. Kakor da so se mu stradajoči ljudje v dno srca zasmilili. Trava je veselo poganjala in na drevju se je napihovalo brstje. Jesenska setev je rasla, da se ljudje niso spraševali, kdaj bo sv. Jurij, ampak so se že tedne pred njegovim godom s spoštovanjem ogibali polja, pa si niso krajšali potov čez njive.

Zivina, kar je je ostalo v hlevih čez zimo, je začela dobivati že sredi posta sočne pomladne klaje. Oddolžila se je gospodarjem z boljšo merico mleka. Pa tudi ljudje so se vrgli z velikim poželenjem na zgodnja zelišča. Regrat tisto pomlad ni prišel do cvetja. Povsod si videl vaščane z noži v rokah in cajkami ob sebi, kako so rinili v zemljo in izpodrezavali regrat. Izredno jim je teknil po dolgem stradanju in pusti prehrani, ki se je je moral želodec že naveličati. Kdor je utegnil, se je spustil v gozd ter nabiral koreninic in raznih zelišč, ki bi jih druge pomladi komaj pogledal. Na sončnih zaplatah pred hišami so si napravljali grede in si nasejali radiča, motovilca in drugih zgodnjih solat. Res so še vedno silno skromno živeli, pa sončna toplota in veselo delo na polju sta jim sama od sebe dajala novih moči.

Tudi od oblasti je še vedno kapljala pomoč. Celo sama visoka vlada se je za spoznanje zganila. Od Božiča sem je bila odpravljena uvozna carina na krušno žito, sadje, riž in krompir. To olajšanje je ljudstvu po svoje služilo. Cene niso venomer silile kvišku. Izvažati ni smel nihče ničesar tja do oktobra 1817. Trgovci so bili pozvani, da odpro svoja skladišča le za domače potrebe. Večina je ubogala, poedinci so se pa znali, kot se vedno godi, izmakniti nadzorstvu oblasti.

Rumfordski "hotel" na Slomu je polagoma izgubljal zveste obiskovalce. Kdor je količkaj mogel, si je vsaj vmes iskal druge prehrane. V okolici so se pozimi in na spomlad odprle še druge javne kuhinje. Bližnja graščina je pomagala lačnim s koruznimi žganci. Ko se je raz-

KRIŽEM KRALJESTVA KRIŽA

P. B.

San Francisco tam v Californiji bo ta mesec postal glavno mesto sveta. Vsaj začasno, seveda. Potem ga bo kako drugo mesto spet izpodrinilo. Oči vsega sveta bodo pa nekaj časa, morda nekaj tednov, uprte tja v San Francisco. Tam se bodo odločevale velike reči in — menda — tudi odločile. Tako je napovedano in tako velika večina upa. Delajo se velike priprave in pripravljajo se močne razprave. Duhovi se bodo kresali in vsi jih bomo napeto poslušali. Bog daj obilo uspeha — brez pomoči od zgoraj se ne bo ukrenilo vse prav.

San Francisco je dobil ime po sv. Frančišku. In ta Frančišek ni noben drug kot naš asiški sončni svetnik, ki je začetnik vsega frančiškanstva. Opažamo, da je mnogim Amerikancem ime San Francisco predolgo. Krajšajo ga in mestu pravi-jo — Frisco. Morda tudi zato, ker mnogim ni všeč, da je mesto dobilo ime po svetniku. Vendar smo v zaključkih Jalte, ki je sklenila konferenco zedinjenih narodov v onem mestu, brali pravilno ime: San Francisco. "Velikih Treh", hvala Bogu, svetniško ime ni motilo. Zakaj bi motilo "navadne" Amerikan- ce?

vedelo med ljudi, so mnogi za spremembo krenili tja. Rumfortovka se jim je že upirala.

Očetu Marku na Slomu je bilo to kakor umerjeno po njegovi duši in želji. Nagonsko in brez preračunane misli se je trgalo od dobrodelnega "hotela" in začel obračati pozornost svojemu gospodarstvu. Njive so klicale, polje je pelo. Najel si je delavcev v vasi in Blaže je popuščal pri službi v "hotelu". Jožek je prevzemal tam njegove dolžnosti. Zdaj je bil že velik — vsaj sam je mislil tako. Poleg njega so skoraj samo še ženske ostajale pri dobrodelni napravi. Ko je prišla Velika noč, so večinoma že več kot napol kuhale le za domače in dninarje.

Ko je Tonče kmalu po svojem prihodu na kratke počitnice omenil provizorju, kako prav je to leto prišla zgodnja pomlad, je Prašnikar verno pripomnil:

"To je zmerom tako. Kadar je sila največja, je najbližja božja pomoč."

Globokoverni duhovni je obračal vse na Boga. Sprejemljivi dijak je v polnih požirkih pil iz nadnaravne vere in božje ljubezni svojega varuha in materinskega prijatelja. Nobenemu od njiju pa ni prišlo na misel, da je še drug veljaven pregovor, ki pravi: Pomagaj si sam in Bog ti bo tudi pomagal. V praktičnem življenju je misel tega pregovora živela globoko v duhovnikovi duši. Odtod njegovo veliko delo v tistem letu gorja. Bil je pa preveč zasidran v božjih rečeh, da bi bil na dijakovo mnenje na primer takole dejal:

"Veš, tudi zgodnja pomlad bi ne rešila problema, da ji nismo sami že v jeseni začeli lajšati posla . . ."

Ta misel res ni prišla g. Prašnikarju na um, še toliko manj v besedo. Svoj praktični pomen je pa dokazala drugod po deželi in čez — vse tja do Trsta in do nemških in laških vasi. Dosti je bilo krajev, kjer ali iz nemarnosti ali radi še večjega siromaštva niso o pravem času stopili skupaj, da bi mislili na samopomoč. In kjer je bilo tako, zgodnja pomlad ni prinesla takega olajšanja kot na Ponikvi in sosednjih vaseh.

Svet je bil takrat velik in iz Celja v Ljubljano je bilo desetkrat tako daleč kot danes. Dolenjska je bila za Ponikovce že nekje na kraju sveta. V Ameriko iti se je reklo potovati za luno. Novice so romale jako počasi, pisemska pošta je bila v plenica. Vseeno so zvedeli prav na Ponikvo, kako hudo so trpeli tisto pomlad drugod po Slovenskem, v različnih krajih različno. Vrhu tega se je pomlad ponekod skujala v zgodnjem aprilu in prinesla mrzlotu in sneg. Več dni sta bili pobeljeni Koroška in Kranjska. Pa tudi brez tega so že pred Veliko nočjo prihajali iz Dolenjske v Ljubljano obupni glasovi.

Vlada si še vedno ni delala sivih las. Okrajne, zemljiške in duhovske gosposke naj pomagajo ljudstvu! Na

Sveti Frančišek Asiški je svetnik miru. Čeprav se kajpada lahko o vsakem svetniku brez izjeme taka pohvala zapiše, velja o našem svetniku še prav posebno. Vsak njegov življenjepis opraviči to reč. Kako posrečena je torej misel zborovanja v Jalti, da se skliče konferenca za svetovni mir ravno v mesto sv. Frančiška! Težko, da bi bili mislili na to oni dan v Jalti oni možje, ki so sedeli pri okrogli mizi. Človek bi skoraj za gotovo dejal, da jim ta okoliščina ni bila v mislih. Prišlo je do tega — slučajno. Zunanje okoliščine so do tega privedle. Toda kdo ve, če ni sam Gospod Bog poslal v Jalto — nevidno, seveda — sv. Frančiška, ki naj bi vodil sklepe "Velikih"? Res, vse kaže, da niso vedeli za Frančiškovo navzočnost — saj ni vse hval vredno, kar so sklenili. Pika ob koncu vseh sklepov in zaključkov je pa le — konferenca v Frančiškovem mestu!

V San Franciscu se lahko še mnogo popravi, kar se je prezrlo na dosedanjih konferencah, tudi kar se je v Jalti sklenilo. Tako nam razlagajo mnogi. Vsak ozir na Boga in kar je božjega v človeku, so dosedaj na svetovnih konferencah porivali v stran. Vsaj uradno so ravnali tako. Zato veren človek skoraj nobenemu sklepu ni mogel vsestransko pritrditi. Odtod tudi v posameznih praktičnih vprašanjih toliko zmede in kritike, ki je vselej

čelo dobrodelne akcije je stopil ljubljanski škof Avguštin. Sam je potoval na Dolenjsko in si ogledal žalostno stanje. Dosti je videl. Ko se je vrnil, je pripovedoval in pisal o ženi, ki je sebe in dva otroka skozi osem dni preživjela z dvema pergiščema boba. Drugod so si iz otrobov kuhali močnik. Vprežne živine je bilo že malo, le kako kravo ali kozo so si ljudje še držali. Po shrambah ni bilo ne žita, ne zelja, ne repe. Več hiš je bilo popolnoma praznih — odšli so bili po svetu beračit. Ko je skopnel zapozneli sneg, so ljudje kakor volkovi na drobno zverjad padli po regratu, radiču, osatu, koprivah in raznih korenincah na novo pognalih zelišč.

V Semiču onkraj Gorjancev je naletel škof na prizor, ki mu je paral srce. Bilo je zbranih žena in deklet za velikonočno spraševanje. Tedaj je zadišalo iz kuhinje, ko je dekla zvrnila iz kotla svinjsko kuho v nastavljene škafe. Vdrle so v kuhinjo in v hipu izpraznile posode. Razkropile so se po farovških prostorih in se davile z repo in korenjem, ki sta se še kadila od kropa, pa jih ni bilo časa hladiti. In o kmetu Rožancu iz bližnje vasi je škof zvedel, da je prodal cel vinograd in še zidanico navrgel — za en sam hleb tečnega kruha! Drugod so kmetje mleli gole koruzne storže, ki so jim dejali klasunci. Odtod je prišlo, da so jih pozneje zmerjali s "klasunčarji", ti so pa vračali s "plevarji", zakaj kdor ni imel pri roki klasuncev, si je s plevami kahal kosilo. Tako so si pozneje lahko med seboj vračali milo za drago . . .

Nič pa ni ostalo od tistega leta poznim rodovom tako živo v spominu, kot Velika noč one strašne pomladi. Kakor je sicer naš kmet tedaj skromno živel, za tak praznik si je znal poskrbeti okusnih priboljškov. Aleluja mu ni mogla iti prav do srca, če ji ni stala dobro obložena miza ob strani. In tega ni poznalo leto 1817 za svojo sončno Veliko noč! Mnogokje niso imeli ta dan navadnega ajdovca, na kolače, potice in gnjati so kvečemu v sanjah mislili. Na vodi kuhane repne olupke so imeli na mizi na dan Vstajenja. Tu pa tam so jih razrezali, primešali nasekljanih kopriv in si napravili kašo. Ta nenavadna jed je ostala potem sto let in še delj slovenskemu kmetu del velikonočne pojedine — v bridek, pa obenem hvaležen spomin!

Na Slomu in drugod v celjskem okrožju ni bilo take stiske. Razmeroma so se še prav gosposko imeli. Prišla je pa druga nadloga — tudi ta je bila hujša drugod, zakaj brez nje niso bili nikjer. Pojavila se je resna črevesna bolezen, ki je mnoge vrgla v posteljo, druge spravila v grob. V začetku je bil le tu in tam kak slučaj, če si je kdo po neprevidnosti privoščil preveč pomladnih zelišč. Ko so v maju in juniju naraščali, če ne dozorevali, razni zgodnji sadeži, ki so jih pa lačni ljudje mnogo pre-

sledila v javnih razpravah, zlasti na radiu in v časopisu. Morda bo San Francisco marsikaj tega popravil? Upajmo in molimo, da bi bilo tako! Naj bo sv. Frančišek kot božji odposlanec na konferenci v svojem mestu ves čas navzoč! In kar je več, njegovo navzočnost naj opazijo zborovalci takoj ob začetku in naj bodo pod njenim vplivom vse do takrat, ko bodo zaključkom konference postavljali — piko!

Šestnajst sto protestantovskih pastorjev se je podpisalo na spomenico, ki je bila poslana Rooseveltu, Churchillu in Stalinu. Podpisani so zahtevali od teh mož nekaj nepričakovanega. Dejali so, da na mirovni konferenci, kadar se bo urejeval bodoči svet, ne sme imeti besede kak verski predstavnik. Jasno je, da je bila stvar naperjena v prvi vrsti zoper papeža. Če hočete reči: zoper Vatikan ali katoličanstvo. Papež se je med to vojno s svojimi nagovori in okrožnicami tako močno uveljavil pred svetom, da njegovega glasu ni lahko preslišati. Zato je nastala res že nevarnost, da ga utegnejo velike svetovne sile pri-tegniti k mirovni konferenci. Ta bojazen je zašla že tudi v kri in meso delu protestantovskih predstavnikov.

Toda naravnost povedati, da naj papež nima nič opraviti pri mirovni konferenci, bi bilo vendar pregrdo. Tako so si mislili oni protestantje. Zato so "olepšali" stvar na ta način, da so vklju-

kmalu spoznali za dobre, je bilo, kakor da je kolera metala ljudi. G. Prašnikar in dr. Ipavic sta imela opravkov čez glavo.

Tudi Slomu brezsrčna gostija ni prizanesla. Micika je prva zbolela. Hudo jo je klalo, da je od nekdanj slabo deklica zlezla še bolj sama vase. Ozdravela pa je. Kmalu je prijelo malo Nežico, ki je šele v prvem soncu zares stopila na noge in kmalu veselo tekala po slomskem dvorišču. Zbolela je sredi velikega tedna. Noč in dan se je otrok zvijal v hudem trpljenju. Videlo se je, da jo dr. Ipavic le s silo drži pri življenju. Vsem je dala opravkov bez konca in Goleževa je morala spet na delo k otroku.

Tonče je že itak preživel svoje proste dni skoraj samo v župnišču. Z Goleževo sta se le dvakrat, trikrat pozdravila, skoraj le mimogrede. Bilo je, kakor da je za zmerom pretrgano med njima vse, kar ju je prej nekaj časa tako tesno vezalo. Še na svetli pas s Kalobja je dekletke pozabilo, dijak pa še toliko bolj. Drugačne misli so mu rojile po glavi.

Pred gospodom Prašnikarjem jih ni mogel, pa tudi ne hotel utajiti. Našel je hip, ko mu je o profesorju Zupančiču vse razodel. Provizor si je bil vse že poprej dosti podrobno predstavljal, bil je pa ves pozoren na vtis, ki ga je profesorjeva sprememba na dijaka napravila. In ta vtis je bil dosti porazen.

"Iz tega slučaja presodi," je očetovsko prigovarjal dijaku, "kako potrebno je, da si človek zgodaj utrdi značaj. Nič ne bova sodila, človek je slab. Le tega se bojujeva, da se nama tako ne zgodi. Sveto pismo modro svari: Kdor misli, da stoji, na gleda, da ne pade."

Tudi ta opomin si je skušal Tonče z najboljšo voljo zapisati v sredo srca. Sicer je pa bilo v srcu že zapisano nekako tako. Prikimal je in umolknil. Prašnikar se je nehote spomnil besede Zupančičeve, ko sta se s provizorjem prvič srečala v Celju: Ko bo Tonče dorasel v moža in bo narodu v ponos, bi hotel jaz takoj za vami imeti za sluge nad njim . . .

Prašnikar se je zamislil. Tonče res še vedno dobro obeta. Ni nemogoče, da bo kaj posebnega iz njega nekoč. Ali bo pa mogel takrat z dobrim spominom misliti na svojega nekdanjega dobrotnika s celjske gimnazije? Ali mu bo mogel dati vsaj v svojem srcu tako priznanje, kot si ga je takrat zaželel Zupančič? Kako nedoumljive želje zrastejo včasih iz nestanovitnega srca nekaterim ljudem!

In če se je profesor tudi v prvem delu prerokavanja tako žalostno zmotil? Če namreč iz tega dijaka ne bo zrastel mož, kot je napovedoval profesor Zupančič?

Provizorja je ta misel zbolela, da se je zdrznil. Z

čili med svoje zahteve vse verske predstavnike. Če bo vsem — protestantom, judom, mohamedancem in drugim — zabranjen pristop, bo seveda papežu tudi! Nasprotno pa niso pomislili na to, da bi tudi oni sami bili povabljeni, če bi bil papež. Tako so rajši sebe in svojo vero žrtvovali, da bi se mir sklepal brez njihovih nasvetov, samo da papež ne bo imel nobene besede! Pozabili so tudi na to, da je že pred dvema letoma izšla posebna izjava glede miru, ki so jo nalašč sestavili verski predstavniki: katoličani, protestanti in judje v Ameriki, pa tudi skupno podpisali in odposlali na odločilna mesta. S tisto izjavo, ki se imenuje "vzorec za mir" (Pattern for Peace), so hoteli dati na znanje, kako si ljudje, ki verujejo v Boga, predstavljajo bodočo ureditev sveta. Razume se, da niso šli v podrobnosti, ampak so dali samo neka temeljna načela. Teh 1600 protestantovskih pastorjev je zdaj torej nastopilo zoper oni "vzorec za mir", čeprav so ga mnogi njihovi lastni pristaši z navdušenjem podpisali.

Angleški kralj Jurij je vrhovni predstavnik in glavar anglikanske cerkve. Ta čast in naloga gre vsakemu angleškemu kralju, odkar je Anglija odpadla od Rima in si ustanovila svojo anglikansko protestantovsko cerkev. Ker je torej angleški kralj glava svoje cerkve, potem po zahtevi onih 1600 protestantskih voditeljev tudi on ne bo

velikim vprašanjem v očeh se je skrivaj ozrl na fanta, ki je tudi ves zamišljen sedel in gledal nekam v zagrnjene dalje. Tedaj se je zazdelo duhovnemu, da nad tem fantom ne bo razočaran. Ostati je pa moral samo pri dozdevku in upanju, zakaj ni mogel brati dijakovih misli. Bile so take:

“Zato si danes obnavljam že zapisani sklep, da bom o Zupančiču vedno le dobro govoril. Še s provizorjem nič več o njegovi nest . . . hočem reči: o njegovi nezgodi. Skupaj sta mi stala on in provizor ob strani, ko mi je materina smrt parala srce, skupaj bosta ostala v mojih mislih do konca . . .”

Tako je prišlo, da je trideset let pozneje Tonče, ko je bil že “steber naroda”, napisal v “Drobtinicah” nekaj zelo lepih besed o Zupančiču. Bralci so dobili vtis, da je Tonče res smatral tega moža za največjega dobrotnika — takoj za Prašnikarjem. Ivan Anžlo Zupančič je obveljal v slovenski javnosti kot mož, ki mu gredo velike zasluge za poznejšo Tončevo veličino.

Šele leta 1912 je dr. Franc Ilešič popisal Zupančiča takega, kot je v resnici bil. Njegovo pripovedovanje se sklada s tem, kar ve povedati o Zupančiču naša povest. Ilešič pa ni znal razložiti, zakaj je Tonče Zupančiča tako pohvalil, čeprav je poznal moža tudi od slabe strani. Že zato je bilo potrebno, da je nastala naša povest in se tiškala v pojasnilo Tončevega ravnanja.

* * *

Tonče se je po Veliki noči vrnil v Celje, na Slomu je pa šlo iz slabega v slabše. Za nekaj dni je zbolela še teta Polona, mala Nežica je pa deset dni po dijakovem odhodu umrla. Pokopali so jo, dejal bi, kar mimogrede in šele teden po pgrebu je g. Prašnikar poročal o njeni smrti v Celje. Bil je močno zaposlen.

Otrokova smrt je najbolj zadela Goleževo. Oče Marko se ni mnogo zmenil, tako je kazalo. Tudi drugim pri hiši je bil odhod trpeče bolnice prej v olajšanje kot v žalost. Goleževa se je pa sprostila v sebi, ko je popustila skrb za otroka, in zazdelo se ji je, da ji ni treba več ostati na Slomu.

Radi neprespanih noči ob bolnem otroku je dekleta sama skoraj zbolela. Jed ni šla v slast. Lica so ji upadla in stas se ji je zožil, da je komaj dosegala Miciko, če bi ne bila za glavo večja od nje. Telesna oslabitev je vplivala tudi na njeno duševnost. Domišljevala si je, da njo dolžijo radi otrokove smrti. Zato so vsi tako tihi, nihče očitno ne žaluje za izgubo najmlajše.

Oče Marko se ni zmenil za dekletovo tiho trpljenje. Ni imel časa, vsenaokrog je pozvanjalo k delu na polju. Ko je teta Polona vstala in spet prišla za delo, ni videl Marko za Slom nobenih neodložljivih vprašanj. Vsak dan

smel imeti svojih zastopnikov na mirovni konferenci! Tako malo so torej možje svojo izjavo naprej premislili. Utegne kdo reči, da je angleški kralj seveda tudi sveten glavar in kot tak bo imel po vsej pravici na mirovni konferenci po svojih zastopnikih potrebno besedo. Seveda jo bo imel. Toda tudi papež je poleg drugega sveten glavar samostojne vatikanske države — ali države, če hočete — in nazadnje pride na isto kot glede angleškega kralja. Kakor hočeš gledati na izjavo onih 1600 mož — zaleteli so se če le prav premisliš njihovo početje.

Amerika je na tem, da “drafta” bolničarke. To se pravi, da jih pokliče “na nabor” za vojno službo, kakor kliče fante in može, ki so v predpisanih letih. Potreba je resnično velika in nastalo je vprašanje, kako potrebo rešiti. Nekateri pravijo, da ni drugega izhoda kot vojaški nabor, drugi predlagajo druge mere in bolj srednjo pot. Mi se na tem mestu ne bomo spuščali v podrobnosti tega vprašanja, le na to želimo opozoriti, da je poleg velike potrebe za “potrjene” bolničarke tudi velika nevarnost v moralnem oziru. O tem naj poroča naslednji odstavek.

Ameriški častnik je pisal uredništvu katoliškega lista izza morja: “Če bodo bolničarke prisiljene iti v vojaško službo, bi jih bilo treba poučiti v silnih nevarno-

je bil kakor oni, ki je sinoči minil.

Goleževa si je pa morala razbremeniti srce. Šla je k materi na Ponikvo in se ji razjokala v naročju. Potožila ji je vse svoje gorje. Bilo je prav brez potrebe, ali kdo more premeriti globine bolnega srca, čeravno si le samo nalaga trpljenje?

Mati je tolažila po najboljših močeh in je pregovorila žalostno hčerko, da se je odločila za povratek na Slom. Ne bi bilo čedno, če bi tako na lepem pustila službo, ko ji nihče nič ne namigne. Naj le gre nazaj in mirno nadaljuje odkazano delo, bo že mati o priliki spregovorila z Markom primerno besedo.

Neža je ubogala. Ko je bila že pod hruško pred hišo na Slomu, si je kolikor mogoče skrivaj otrla še zadnjo solzo.

(Dalje prihodnjič.)

MARIJA GOVORI Z JEZUSOM

Po srednjeveški pesmi — Vital Vodušek.

Ko je Jezus od matere vzelo slovo
in je kmalu potem trpljenje prišlo
je žalost padla Mariji v srce
in Jezusa je vprašala ihte:

Moj Sin, o preljubi Jezus moj,
kaj bo na sveto nedeljo s teboj?
"V nedeljo bom ljudstvu Kralj in Gospod,
in palme mi bodo stlali na pot."

Moj Sin, o preljubi Jezus moj,
kaj bo na sveti ponedeljek s teboj?
"V ponedeljek truden popotnik bom,
ki išče tolažbo, ljubezen in dom."

Moj Sin, o preljubi Jezus moj,
kaj bo na sveti torek s teboj?
"V torek bom veliki Prerok sveta:
oznanjal minljivost zemlje in neba."

Moj Sin, o preljubi Jezus moj,
kaj bo na sveto sredo s teboj?
"V sredo bom majhen, ubog in sam,
za trideset srebrnikov izdan."

Moj Sin, o preljubi Jezus moj,
kaj bo na sveti četrtek s teboj?

stih za svojo žensko čednost, ki jim bodo izpostavljene. Mnogi častniki v armadi mislijo, da so bolničarke tam zato, da jih moški izrabljajo za svoje strasti. Vsaka bolničarka v armadi, če je odkritosrčna, bi vedela povedati, kako pritiskajo nanje v tem pogledu višji in nižji vojaki. Če bo vlada v Washingtonu sklenila "draftanje" bolničark, potem naj bi tudi bila toliko poštena, da bo dekleta poučila o nevarnostih za njihove duše. Res je, ranjenci morajo dobiti primerno oskrbo. Toda še bolj važna kot skrb za ranjence je skrb za rešitev poedinih duš. Božja veljava mora biti najprej priznana, pa naj stane, kar hoče."

Da so vojni uslužbenci na frontah in drugod izpostavljeni stalnim nevarnostim za telesno življenje, to nam je kajpada jasno. Na to mislimo, o tem govorimo, s tega stališča molimo zanje in jih priporočamo drugim v molitev. Na nevarnosti za življenje njihovih duš vse premalo mislimo. Pa je ta nevarnost še neprimerno večja kot ona, glede telesa in telesnega zdravja. Naj skuša vsak svoje, ki jih ima v vojski ali mornarici, po najboljših močeh zavarovati tudi v dušnem oziru! S poukom, prijaznim opominom v pismih, z molitvijo in vsaj majhnimi žrtvami zanje. Marsikaka mati bi trepetala za sina ali hčer še vse bolj kot zdaj trepetala, če bi vedela, v kako velikih dušnih nevarnostih je.

“V četrtek bo zadnja večerja v slovo,
in dal bom apostolom Kri in Telo.”

Moj Sin, o preljubi Jezus moj,
kaj bo na sveti petek s teboj?
“O mati, da petek ostal bi ti skrit!
Saj v petek bom ves s krvjo oblit,

in na križ me bodo pribili trdo.
Tri ostri, ostri žebliji gredo
skozi roke in noge vse ranjene . . .
O mati, o mati, zdaj veš za vse!”

Moj Sin, o preljubi Jezus moj,
kaj bo na sveto soboto s teboj?
“V soboto bom zrno, ki ne rodi,
dokler ne umrje. Potem skali.

In v nedeljo z zarjo bom ves svetel,
o mati moja, od smrti vstal!
In v jutru vstajenja prva boš ti,
ki pridem pozdravit jo v radosti.”

Dr. Janez Zore, duhovnik in bivši profesor na ljubljanskem bogoslovju, je lani umrl v starem kraju po dolgi in mučni bolezni. Njegova sestra, Mrs. Jakše v Detroitu, je zelo želela, da bi mu mogla sporočiti veselo vest, da je njen sin William postal duhovnik. Večkrat mu je po raznih potih sporočila novice, pa ni bilo odziva. Ne ve se, če je sporočilo prišlo do njega ali ne. Če je zvedel šele v nebesih, ga je toliko bolj razveselilo. Mnogo je pretrpel v življenju in prenašal z veliko bogovdanostjo. Sme mo za trdno upati, da je že prejel svoje plačilo. Pisavec teh vrstic ne bo nikdar pozabil, kako mogočen vtis je napravil rajni gospod, ko je prišel po končanih doktorskih študijah za nekaj časa za

kaplana v našo župnijo. Takoj prvo nedeljo se je s svojo pridigo in čudovito duhovniškim dostojanstvom ljudem tako priljubil, da so ves teden o njem govorili. Ostal je zelo malo časa, pa si je ves čas ohranil v župniji največje spoštovanje. Naj mu bo Gospod za vse velikodušen plačnik!

Dvanajst-stoletnico so obhajali lani Slovenci, odkar so bili sprejeli krščanstvo. Lepa, pomenljiva obletnica! Zaostali so sicer Slovenci za dobrih sto let za svojimi sosedi Hrvati, ki imajo že delj časa za sabo proslavo trinajstoletnice, odkar so kot narod postali katoličani. Toda sto let manj ali več, dolga doba je že in veliko veliko se je med tem

dogodilo. Zvestoba do Kristusa Slovincem ni bila vedno lahka reč. Še manj zvestoba do Rima, središča katoliške cerkve. Luteranstvo, liberalizem, svobodna misel— vse te in take nevarnosti so tudi Slovincem grozile. Hvala Bogu, kot narod so vse premagali in ohranili zvestobo. S pomočjo svoje vere so tudi narodnost lažje ohranili, ko je vsaj v cerkvah gospodovala domača beseda. Po pravici taka visoka obletnica zasluži svojo proslavo!

P. Hugo Bren nam je sporočil iz Rima, kako so ondotni Slovenci proslavili zgoraj omenjeno obletnico. Napravili so romanja k sedmim velikim rimskim bazilikam, priredili celodnevno češčenje v kapeli čč. šolskih sester, imeli posebno pobožnost v cerkvi sv. Petra, in nazadnje so bili sprejeti pri sv. Očetu. V Rimu je sedaj nad 300 Slovencev, večinoma beguncev iz domovine. Večinoma se jim slabo godi, ker nimajo sredstev. Prav je, da se je zavzela zanje znana pomožna akcija slovenskih župnij, ki je izdala poseben razglas ali prošnjo za pomoč. Darovi naj se pošiljajo, prosi razglas, na g. Anton Grdino, 1053 E. 62nd Street, Cleveland, Ohio. Tudi naš list lepo priporoča dobro podjetje. Kako so in če so, tudi v domovini Slovenci praznovali tisto obletnico, tega P. Hugo, ki je oddal svoje pismo še lansko leto, ni vedel povedati.

Kaj je sv. Oče povedal Slovincem, ko so bili pri njem v avdienci, nam tudi še ni znano. Pogosto pa bremo, kako ob raznih prilikah opominja svoje poslušalce, da morajo računati z novimi razmerami na svetu in naj se odpovedo sebičnim načrtom za prihodnost. Spodbujal je na primer skupino rimskih plemenitašev, da naj zana-prej bolj mislijo na občni blagor človeške družbe kot na svoje stare predpravice. Nedavno je sprejel tudi velik skupino laških katoliških delavcev in jih živo opozarjal na to, da naj delavci in delodajalci proučujejo nauk Cerkve o delavskem vprašanju. Dosedaj so tudi katoličani premalo vpoštevali izjave papežev v tem oziru, dasiravno je v njih zapopaden najbolj napreden program glede razmerja delavstva in delodajalcev. Čemu bi katoličani hodiil iskat navodil k drugim učiteljem, je poudaril papež, ko imajo sami v rokah najlepšo možnost, da reformirajo človeško družbo, ako le hočejo. Toda pri tem zopet ne smejo misliti le nase in na svoje pravice, ampak na skupni, občni blagor celokupne človeške družbe. Po domače rečeno: na dobro bližnjega!

Vsem governerjem 48 ameriških držav so neke katoliške organizacije razposlale poseben telegram. V njem so zaprosile, naj bi governerji proglasili tisti teden pred 25. aprilom za teden "svetovne varnosti". To

je radi one važne konference v San Franciscu. Med tdnom naj bi Amerikanci priredili mnogo zborovanj, kjer naj bi pretresali vprašanje, na kak način bi bilo najlažje napraviti trajen mir. Svoje zaključke naj bi objavili in jih predložili zborovalcem v San Franciscu. Nedelja 22. aprila naj bi se pa razglasila za dan molitve v ta namen. Katoličani bodo med seboj seveda sami poskrbeli za take reči, toda njihova želja je, da bi tudi državne oblasti mislile na to. Jasno je namreč, da še vedno velja izrek sv. Pisma: Ako Gospod ne zida hiše, se zastonj trudijo, ki jo zidajo . . .

Ni še znano, ko to pišemo, če je kak governer kaj ukrenil na oni telegram. Vemo pa, da katoličani v Detroitu niso čakali na to, ampak so že v marcu imeli sami zase tak teden. Pod pokroviteljstvom nadškofijske zveze katoliških mož in enake zveze katoliških žena so priredili celo vrsto zborovanj in razpravljali o "načelih za trajni in resnični mir". Podobno tudi drugod. Dosti dobrega so zaključili, toda vprašanje je, če bodo razne mirovne konference predloge katoličanov kaj upoštevale.

Družine z majhnim številom otrok se tako silno množe na Angleškem, pravijo poznavalci razmer, da je mnogih Angležev strah negotove bodočnosti. Pravijo, če pojde tako naprej, bo

kmalu povprečna angleška družina brez otrok. Odkod se bo potem jemal — narod? Tudi v Ameriki, tako ugotavljajo uradna poročila, je od leta 1915 do letos padlo število rojstev malo manj ko za polovico. Amerika bo morala tudi sama zase kmalu odpreti oči in malo bolje pogledati, kam plove. Božje postave prezira . . .

Zelo hvaležni bi bili,

ako bi nam kdo mogel in hotel poslati sledeče številke iz prejšnjih letnikov "Ave Maria".

Iz leta 1944 številke januar, februar, avgust in september.

Iz leta 1943 številke maj, avgust, oktober, december.

Iz leta 1941 številke januar in februar.

Iz leta 1940 številke november.

Iz leta 1915 vse številke.

Iz leta 1913 številke januar in februar.

Iz leta 1909 številke januar, februar, marec, november, december.

Ako ima kdo kake cele letnike, pa jih ne rabi, mu bomo hvaležni, ako nam jih pošlje. Se zgodi, da ima mati take letnike "Ave Maria", pa ko umre, otroci ne znajo slovensko, pa jih v ogenj zmečejo. Škoda. V starem kraju razne knjižnice, kakor univerzitetna, licejna, samostanske, muzej, bi jih z veseljem sprejela, ker si jih žele. Lepo prosimo.

MOLITVENA FRONTA. — št. 254 Mrs. Mary Krebs, Springs Glen, Utah 18 članic, \$17.00. — št. 255 Mrs. Helena Zobec, Tower, Minn. \$25. — št. 256 Mrs. Mary Petsche, Cleveland \$3.50. — št. 257 Mrs. Kos, Urbas, Križe \$11.50. — št. 258 Mrs. A. Kamin \$1. — št. 259 Mrs. Usnik za n kelih \$50. Bog plačaj!

PREROJENI IZ VODE IN DUHA

Z VIDNIM sočutjem poslušaj šolska mladina zgodbo o padcu Adama in Eve. Bog ju je bil namenil za nepopisno srečo, katera bi naj prešla tudi na vse njuno potomstvo. Naša narava bi naj postala na izreden način podobna Bogu, deležni bi naj bili božjega življenja; Bog bi naj na posebno prijateljski način bival v nas, polne bi naj ga bile naše misli in želje, naše besede in naša dejanja. Še več: božji otroci bi naj bili. Veličasten zamisek božji o človeku!

Pa mu je sledila tolika nesreča! Prva dva človeka kljub svojemu globokemu spoznanju in svojemu nagnjenju k dobremu nista prestala preizkušnje, nista hotela v njej priznati božjega gospostva. Po prepovedanem sadu sta iztegnila roko in sta z njo zagrabila vso nesrečo zase in svoj rod. Vsa strta sta se ozirala nazaj na zaprta vrata raja.

Odrešenik, katerega je Bog obljubil že pračlovekoma, je po dolgih tisočletjih popravil to nesrečo; treba je pa bilo vrta Getsemani in griča Kalvarije za to. Kristusova zevajoča stran nam govori o njegovi božji trpeči ljubezni. S prebodenimi rokami nam je zopet odprl vrata sreče, nadnaravnega življenja in zveličanja.

In krst je tisto svetotajstvo, ki nam daje ključ do teh vrat. Otroku izbriše dediščino prvih dveh staršev in ga iz zgolj človeškega otroka prerodi v božjega otroka. Krst je zakrament sreče in veselja. Zato je pa naš veliki Baraga jokal od hvaležnosti, ko je od svojih Indijancev po dolgih letih zopet prišel v svoj rojstni kraj in klečal ob krstnem

kamnu, kjer je bil prerojen v božjega otroka; hvaležno in navdušeno je ondi obnavljal krstno obljubo.

V kakšnem spominu pa je nam naš krstni dan? Ali tudi mi radi obnavljamo krstno obljubo z besedo in dejanjem?

Zakrament sv. krsta je bil Jezusu posebno pri srcu. Sam se je dal Janezu krstiti, da bi pripravil srca za svoj še vse bolj važni krst. Ko ga je starec Nikodem prišel obiskat v Jeruzalem, mu je Jezus govoril o krstu, o "prerojenju iz vode in Duha". V istem poglavju nam evangelist govori, kako je Jezus v Judeji sam krščeval. In njegovo zadnje naročilo apostolom pred vnebohodom je bil zopet sv. krst. Tudi Apostolska dela večkrat omenjajo krščevanje in sv. Pavel zopet in zopet opozarja vernike, naj ne pozabijo na svoj krst. O prvem krščanskem cesarju Konstantinu beremo, da je velel v Rimu pri lateranski baziliki postaviti lepo krščevalnico (baptisterij) in dal vanjo srebrn Jezusov in Janezov kip v skoraj naravni velikosti, iz ust zlate ovčice je pa tekla voda za krščevanje.

Kristus je za ta prvi zakrament izbral vodo, torej tisto snov, ki že sama po sebi pomeni umivanje in očiščenje. Lepo predpodobo krstne vode omenja 4. knjiga kraljev: Naaman, vojskovodja sirskega kralja, je postal gobav. Njegova judovska služkinja ga je pa opozorila na preroka Elizeja, ki bi ga mogel ozdraviti. Naaman se je s spremstvom res odpravil k preroku. Elizej mu je velel: Pojdi k reki Jordanu in se sedemkrat skoplji v njegovi vodi! Bolniku se je ta ukor zdel čuden, ker kako naj ima kalni Jordan tako zdravilno moč; vendar je slušal in voda ga je na prerokovo povelje res očistila gob. Le-

pa predpoda krsta je bil tudi ribnik Bethezda v Jeruzalemu pri Ovčjih vratih, v katerega je zdaj pa zdaj stopil nevidni angel; ko je voda začela takrat plivkati, je bil ozdravljen, kdor je prvi stopil vanjo.

Na tri načine je Cerkev rabila krstno vodo: s potapljanjem, kar je bilo do 12. stoletja obče v rabi, potem s škropljenjem in pa z oblivanjem, ki je še dandanes običajno. Vsa ta trojna raba vode nam lepo pojasni učinek krsta: izbriše nam izvirni greh, osebne grehe in vse časne kazni.

Do drugega stoletja krščevanje ni bilo navezano na kak poseben čas ali dan. Pozneje je pa Cerkev od onih, ki so se za krst priglasili, zahtevala daljšo preizkušnjo, da so se z zglednim življenjem pokazali vredne (katehumeni). Te so potem krščevali v noči pred velikonočno in binkošno nedeljo, v spomin na novo življenje od smrti vstalega Kristusa in na prvo krščevanje apostolov, ki se je vršilo o prvih krščanskih binkoštih. Ta dva dneva sta poslej za vse otroke ostala glavna krstna dneva. Ko so l. 796, slovenske dežele prišle pod oblast Frankov, sta oglejski patriarh sv. Pavlin in solnograjski nadškof Arno skupno določila, naj se otroci v naših krajih krščujejo velikonočno in binkošno soboto, sicer med letom pa samo v smrtni nevarnosti. Odrastlim se je krst delil v vsakem letnem času, a vedno samo na soboto večer.

Sedaj pa Cerkev želi in veleva, naj otroka čimprej prineso krstit.

Prelepe krstne molitve in obrede bomo šele potem razumeli, če se seznanimo s krščevanjem v prvi Cerkvi. Kar se namreč sedaj v enem dejanju izvrši, so včasih delali v štirih presledkih, ko so krščevali večinoma samo odrastle.

1. Kdor je hotel postati kristjan, se je moral v spremstvu dveh zanesljivih kristjanov (botrov) javiti škofu. Pri-pominjamo, da so bile škofije takrat dokaj manjše, kot so pa sedaj v naših krajih. Škof je priglašenca vpisal v posebno knjigo. Pri prigrasitvi mu je stavil več vprašanj, da je spoznal, iz kakšnega namena se priglašča in česa pričakuje od vere. Napravil mu je križ, izvršil zarotovanje hudega duha, položil nanj roko ter ga tako sprejel v varstvo Cerkve. Odslej je že veljal kot kristjan.

Potem je moral priglašenec (katehumen) eno do tri leta čakati in se pripravljati na krst. Poučevali so ga v verskih resnicah, niso mu pa še zaupali verskih skrivnosti.

Začetek naših krstnih obredov nas spominja na ta sprejem. Naročilo: "Ako hočeš iti v življenje, izpolnjuj zapovedi!" je ostanek poučevanja, katero je katehumen prejemal od škofa ali mašnika.

2. Bližnja priprava za krst se je vršila v postnem času. Poučevali so jih, molili z njimi in jih s postom navajali k samoopovedi. Katehumeni so večkrat prišli k posebnim obredom v cerkev.

Tako so se v sredo po tretji nedelji v postu prvič zbrali v določeni cerkvi. Postavili so se v dve vrsti, moški na desno, ženske na levo. Mašnik je šel od enega do drugega, dahnil vanj in ga pokrižal na čelu, potem je molil z razprostrtimi rokami nad njim molitev, katera se še sedaj moli ob začetku krščevanja. Nato je blagoslovil sol kot znamenje modrosti in dal vsakemu nekaj zrnec v usta. Sedaj so se katehumeni morali umakniti iz cerkve, kajti začela se je maša. Po njenih uvodnih molitvah so pa zopet

prišli noter, molili z diakonom, botri oziroma botre so jih pokrižali na čelu, nakar se je izvršilo novo zarotovanje hudega duha. Po čitanju lista so šli zopet ven, v cerkvi se je pa nadaljevala sv. maša; pred povzdigovanjem so prebrali imena botrov in katehumenov, ki bodo krščeni.

V sredo po četrti nedelji v postu so se zopet sešli. Iz zakristije so prišli štirje diakoni z evangelijskimi knjigami v roki, pred njimi so nesli sveče in kadilnico. Diakoni so po vrsti brali začetke štirih evangelijev in dodali kratko razlago. Potem je nekdo molil katehumenom vero v grškem in latinskem jeziku, mašnik jim jo je pa razložil. Prav tako očenaš. Katehumeni so šli iz cerkve, maša se je začela in botri in starši krstnih kandidatov so prejeli sveto obhajilo.

3. Veliko soboto zjutraj so zopet prišli v cerkev. Mašnik jih je vnovič prekrižal na čelu, položil nanje roke in zarotil hudega duha. Potem je oslinil svoj palec, se z njim doteknil ušes in nosnic vsakega katehumena, rekoč: "Efeta! Odpri se!" Posnemal je v tem Jezusovo ozdravljenje gluhonemega, češ: saj je tudi nekrščeni človek podoben gluhonememu, ker je gluha za božji nauk in mutast za božje besede. Na vprašanja "Ali se odpoveš hudemu duhu . . . in vsem njegovim delom . . . in vsemu njegovemu napuhu . . .?" je sledila krstna obljuba. Nato so jih mazilili na hrbtu in prsih. Nazadnje so katehumeni molili še vero in očenaš.

4. V noči od velike sobote na nedeljo se je pa katehumenom izpolnilo dolgoletno hrepenenje, prejeli so sv. krst. V Rimu je sam papež blagoslovil krstno vodo in iz zlate posode vlil posvečenega olja vanjo. Katehumeni so še enkrat izpovedali vero, odgovarjaje na ista

ista vprašanja kakor danes: "Ali veruješ v Boga Očeta, vsemogočnega stvarnika nebes in zemlje . . .?"

Nato so zapovrstjo stopali v krstni tolmun in mašnik jih je oblihl, izgovarjajoč sveto krstno besedilo: "Krstim te v imenu očeta . . ."

Krščencu je krstitelj dal belo obleko, znamenje krstne nedolžnosti. Nosil jo je do bele nedelje, potem jo je pa dal shraniti cerkvi v pričevanje, da je krst res prejel.

Potem je škof kar tam podelil vsakemu krščancu "maziljenje Svetega Duha", to je sv. birmo. V spomin na ta zakrament še sedaj mašnik mazili otroka s krizmo na temenu glave in moli nad njim.

Zdajci se je razvil veličasten sprevod: belo oblečeni krščenci so z gorečimi svečami šli v cerkev. Kot božji otroci so šli v Očetovo hišo, oprani s krvjo Jagnjeta. Prvič bodo smeli biti pri maši in biti deležni "lomljenja kruha", sv. obhajila. Zato so navdušeno peli velikonočni spev:

Gredoč na Jagnjeta gosti
smo belo vsi oblečeni;
prišli čez Rdeče morje smo,
zapojmo Kristu hvalnico,
aleluja!

Dr. Fr. Jaklič.

IZ DANDANAŠNJIH DNI

P. B. A.

N. C. C. S.

Malo čuden naslov, pa ga je lahko razložiti. Pomeni "National Catholic Community Service". To je katoliška

organizacija tu v Ameriki, ki skrbi za to, da so naši vojaki na frontah in drugod v verskem oziru kar mogoče dobro preskrbljeni.

Ljudje od NCCS so razdelili med vojake mnogo milijonov molitvenikov, rožnih vencev, svetinjc, raznih knjig in knjižic in tako dalje. Ali se fantje pri vojakih kaj zmenijo za te reči? Ali jih uporabljajo?

Da jih mnogi uporabljajo, pričajo razne zgodbe, ki prihajajo izpod peresa vojakov. Naslednja je posebno značilna.

Ameriški bombnik se je vračal iz Evrope v Anglijo, ko je opravil svojo strahotno nalogo. Sredi angleškega kanala ga je zadel silen vihar. Vrglo ga je v morje. Deset ameriških vojakov je bilo v njem. Skobacali so se na rešilni splav in se le s težavo rešili, da se niso z bombnikom vred pogreznili v globočino morja. Pri sebi so imeli le nekaj piškotov in nekoliko sveže vode. Izkazalo se je, da so se morali cela dva dni s tem preživljati, preden je prišla rešitev.

Dva fanta med desetimi sta bila ranjena in sta od oslabelosti umrla tam na tistem splavu sredi kanala. Ker niso vedeli, kako dolgo bodo čakali na rešitev, so sklenili, da bodo kar tam naredili "pogreb".

Fantje so vedeli, da ima eden med njimi, doma iz Nebraske, pri sebi katoliški molitvenik. Večkrat je opravljal iz njega svoje molitve. Zato so ga pozvali, naj opravi pogrebne molitve. Vzel je molitvenik in bral iz njega celo sveto mašo za mrtve. Potem so trupla rajnih porinili na rob splava, da so zdrknili v morje.

Potem je prišla ladja in jih rešila. Takoj so poslali pismo na NCCS in se za-

hvalili za molitvenik, ki ga je bil dotični vojak od njih prejel.

•

Ni hotel biti Judež.

Drug vojak piše materi: Draga mamica: — Veš, kako sem ti obetal pred odhodom, da bom ostal trden in se ne bom dal ~~zapeljati~~ skušnjavam vojaškega življenja, pred katerimi si me tako svarila. Veš, mama, pa je včasih jako jako težko. Ti si ne moreš misliti, kako zapeljujejo človeka v barakah na kriva pota. Dostikrat ne pomaga nobena druga reč kot le sama nebeška milost božja. Naj ti povem nekaj iz svojih doživljavaev.

Oni dan, prav za prav oni večer, je bilo zame neizrečeno težko. Tisto žensko bitje je bilo kakor ustvarjeno za zapeljivost. Nič več ne bom rekel, saj razumeš. Mislil sem že, da se bom vdal, saj sem bil kakor v ognju. Zdelo se mi je, da tudi misel na božje zakone nič več pomagala. Moliti nisem mogel . . .

Vendar sem imel še toliko poguma, da sem se iztrgal družbi z nekim izgovorom, češ, da se vsak čas vrnem. Res sem mislil, da je že vse izgubljeno in da se res vrnem. Ko sem bilo malo sam, sem potegnil iz žepa drobno knjižico sv. Pisma, ki sem ga imel pri sebi kot dar N.C.C.S. Odprem na slepo srečo in pogledam. Padlo mi je v oči, kako je Jezus žalostno dejal Judežu:

" . . . s poljubom izdajaš Sina človekovega . . . "

Kakor bi me udarilo naravnost v srce, tako so me prijele te besede. Verjemi mi, mamica, te besede so me ozdravile in nisem se vrnil . . . Dosti sem jih slišal pozneje radi tega, toda, mamica — Judež nisem postal!

Pomenljiv razgovor.

Eden pravi: Kako morejo duhovniki dandanes še upati, da bodo svet zase pridobili! Naj jih človek pogleda, kako čudno ravnajo! Po ure in ure sede v spovednicah in izgublajo čas. Njihovi nasprotniki, na primer komunisti, pa drže velike shode in vžigajo množice ter z enim samim shodom pridobe za svoje ideje po pet ali deset tisoč ljudi. Duhovniki se pa ukvarjajo s posamezniki od tedna do tedna v spovednicah in ob smrtnih posteljah in s podukom za ženitev in polno takega. Kadar-ima jo pa pridigo v cerkvah, naredijo jako nakratko in brez pravega ognja. Samo tisto o grehu in peklu in nebesih ponavljajo, kar pa ni več za današnji svet. Komunisti pa znajo govoriti o današnjem svetu tako prepričevalno, da ljudje v tisočih in tisočih gredo za njimi. Ni čudno, da svet bolj in bolj pušča duhovnike in gre za množicami na velike delavske shode in v organizacije.

Drugi odgovarja: Motiš se, prijatelj! Duhovniki nimajo naloge, da bi svet pridobili zase, ampak za Boga in za Cerkev. Pred Bogom in Cerkvijo pa vsaka posamezna duša šteje več kot pri komunistih tisočera množica. Cerkev se zaveda, da bo človeška družba dobro urejena, če bo posameznik dober. Pred Bogom ni ničvredno, če pet tisoč ljudi na kakem shodu dviga roke in kriči, da priznavajo Kristusa, če pa vsak zase niso bili poprej izvežbani za resnično življenje po veri. Zato Cerkev naroča svojim služabnikom, naj za vsakega posameznika skrbe, kakor da bi imeli samo z njim opraviti. Komunisti se pa zanašajo na množice, na število. Govore o množicah, sklicujejo množice in jih priganjajo k temu in onemu. Ko jim

gre za dosego njihovih namenov, pri njih posameznik nič ne velja. Nič jih ne peče vest, če v komunističnih revolucijah tisoči izgube življenje, to pri njih nič ne šteje. Žrtvovati so se morali, da bodo komunisti dosegli svoj cilj. Na množico ne mislijo, posameznika pozablajo, ker ne vidijo v njem duše. Cerkev pa skrbi za vsakega posameznika, vzame ga ven iz množice na stran in mu posveti čas in skrb in trud, kadar treba. Tako je ravnal tudi Zveličar. Zato bo Cerkev še med ljudmi, ko bodo že davno zavrgli komunizem in si kaj drugega izmislili — za nekaj časa. Cerkev bo pa ostala do konca sveta.

Mala Cvetka ni pozabljena.

Francozi so priredili na čast sv. Tereziki slovesno devetdnevnicu v Parizu. Vršila se je v dneh od 27. februarja do 4. marca tega leta. V ta namen so pripeljali iz grobnice mestu Lisieux, ki je kljub vsem vojnim strahotam ostala nepoškodovana, svete ostanke Male Cvetke in so jih imeli izpostavljene tekom devetdnevnic vsak dan v drugi pariški cerkvi.

Na prvi petek 2. marca so imeli tudi ameriški katoliški vojaki v zvezi s to devetdnevnicu posebno službo božjo v cerkvi sv. Magdalene. Sicer ni bila ta pobožnost nalašč prirejena za Amerikance, zakaj vsak prvi petek v mesecu in vsako nedeljo imajo že itak v dotični cerkvi službo božjo. Novo je pa bilo to, da so ravno tisti dan imeli v tej cerkvi ostanke sv. Male Cvetke.

Na prošnjo katoliških Francozov je sv. Oče imenoval Malo Cvetko poleg svete Ivane, takozvane device orleanške, za drugotno patrono katoliške Francije. Prav tiste dni, ko se je vršila

omenjena devetdnevnicca v Parizu, so tudi ameriški častilci Male Cvetke opravljali devetdnevnicce tu med nami.

Judovski svečenik postal katoličan.

Redka novica, pa zato toliko bolj dobrodošla. Piše se dr. Izrael Zolli in je bil od leta 1939 naprej vrhovni judovski svečenik v Rimu. Poprej je pa opravljal enako službo v Trstu kakih 30 let. Je učen in je spisal več knjig.

Vprašali so ga, kaj je nagnilo, da je postal katoličan. Njegov odgovor je, da je že več let mislil na to, ker je spoznal, da ima le katoliška cerkev vso versko resnico v svojih dogmah. Zato se ni mogel več upirati temu spoznanju in je sledil klicu milosti božje.

Obenem z njim je prejela sveti krst tudi njegova žena. V katoliško cerkev sta bila sprejela v Rimu kmalu po novem letu. Dr. Zolli si je pri krstu vzela ime Evgen, in sicer iz posebnega spoštovanja do papeža Pija XII., ki se je poprej tako imenoval. Zolli poudarja, da ima papež silne zasluge za varstvo Judov, ki so bili tako silno preganjani pod Nemci.

Zolli je izjavil, da njegov prestop v katoliško cerkev ne pomeni, da zdaj kaj manj ljubi svoj narod kot ga je poprej. Nasprotno so pa drugi judovski svečeniki v Rimu, ki so bili še pred kratkim njegovi podložniki, Zollija silno obsodili in ga nazvali izdajalca svojega naroda in njegove vere . . .

Spet in spet se izkazuje, da morajo spreobrnjenci od drugih ver h katoliški vzeti nase neprimerno težje breme kot mi, ki smo bili krščeni v svoji zgodnji mladosti. Ali pa tako lahko pridobljen dar svete vere tudi znamo primerno ceniti?

Mater je hotel prestrašiti.

Father Lord pripoveduje o mladem fantu, ki ga je mati okregala radi razposajenosti. Ker ni vedel, kakor bi se znesel nad materjo, je stopil v jedilno shrambo, pograbil velik krušni nož in si ga vpričo matere zasadil v prsi. Mati je zakričala in skoraj omedlela. Toda nič hudega se ni zgodilo.

Mati namreč ni videla, da si je paglavec poprej vtaknil pod srajco na prsi lesen krušni krožnik. V ta leseni krožnik je potem zasadil nož. Ostrašil pa ni samo mater, ampak tudi samega sebe. Ko je namreč zvlekel krožnik izpod srajce, je videl, da je zadel z nožem prav v rob krožnika. Naj bi bil le še za spoznanje bolj na stran zamahnil, pa bi se bil v resnici zabodel. Zdaj je fant skoraj omedlel, se bere o njem.

Škoda, da ni zares. Pa morda ga je vseeno tisti hip — pamet srečala!

SV. ROŽNI VENEC

(Nadaljevanje)

Druga skrivnost veselega dela: Ki si ga, Devica, v obiskovanju Elizabete nosila.

Božji poslanec Gabrijel se je poslovil . . . Marija, veselje Presvete Trojice, je sama . . . O ne, ni sama . . . Oče nebeški gleda z dopadanjem na svojo odvekomaj izvoljeno hčerko, ki je ravnokar privolila, da izpolni Njegove načrte. Božji Sin seseli lepega stanovanja . . . Čeprav je prišel nepričakovano, je vendar našel srce Marije tako pripravljeno, kot le more pripraviti stvar sprejem Stvarniku . . . In Sveti Duh občuduje duhovno lepoto svoje neveste . . .

In Marija? Zemlja ji je postala raj... Tisoč strun ji poje v srcu . . . Postala je mati . . . božja . . . Taka odlika. Hrepenenje vsake judovske žene, upanje vsakega izraelskega dekleta vseh tisočletij, se je v njej, ubogi Mariji, uresničilo in izpolnilo. Srce ji je tako polno sreče, da išče nekoga, ki bi z njim delilo to globoko, prekipevajočo radost. Naj pove prelepo novico svojim tovarišicam? Da bi se ji smejale, se norčevale... O ne, k njim ne more, ne sme . . . Tudi Jožefu, svojemu zaročencu, ne more povedati. Saj navsezadnje res ne želi, da bi kdo izvedel prelepo skrivnost . . . Duhovne skrivnosti ne smejo na dan, dokler se ne zdi Bogu potrebno, da jih razodene, kadar se zdi Njemu primerno.

Marija premišljuje besede angela . . . Omenil je tudi njo, ki je že tako dolgo ni videla in ki jo ima tako rada: Teta Elizabeto . . . Saj bi bila v svoji brezmejni sreči skoro pozabila . . . Kaj je že dejal angel? Da bo tudi dobila sina in prav kmalu. V svoji nesebičnosti Marija pozabi nase in misli na bližnjega . . . Tisočkrat lepše bi bilo Mariji v svoji hišici, na vrtu med lilijami in rožami, v mislih, v molitvi, v ljubezni pri svojem Sinu . . . "Teta me potrebuje," ji šine v glavo. Marija ne odlaša. Takoj se odpravi na pot. Seveda mora še prej Jožefu povedati, kam gre, da ga ne bo skrbelo in da bo v njeni odsotnosti poskrbel za ovčko in pazil na hišo in vrt. Jožef občuduje Marijo. Nikoli je ni videl tako lepe kot danes. Marija vsa žari, iz slednjega giba sili Skrivnost na dan . . . a Jožef je še ne sme izvedeti . . .

Ponudbo Jožefa, da bi jo spremil vsaj en del poti, hvaležno odkloni. Jožef ima toliko dela, da res ne more zamuditi enega dne. Ali nima angela varuha? In ali ni Bog njen ščit? Še en

smehljaj, en pogled, en mahljaj roke Jožefu v pozdrav in Marija nastopi pot, katera tvori snov premišljevanja in gledanja nešteti Boga ljubečih duš . . .

Prav tiho se pridružimo Mariji — seveda v primerni razdalji . . . Če se ozre in nas zagleda? Nič strahu! Vesela bo! Blagoslovila nas bo . . . Saj je sama rekla, da blagor njim, ki sledijo njenim stopinjam . . . To so prve evharistične stopinje . . . To je prva evharistična procesija po prašni poti, beli cesti, neizhojenih stezah, čez hribe in doline, v senci in pekočem soncu . . . Marija ne ve dosti, kaj se godi okoli nje. Zamahnjena v Boga nadaljuje pot. Potniki, ki jo srečujejo, se čudijo, da tako mlado dekle potuje sama in da je ni strah. Da je mlada, spoznajo iz njene prožne hoje, ker obraza, ki je zastrt s pajčolanom, ne morejo videti. Ne vidijo angelov, ki ji sledijo v trumah, angelov, ki jo na levi in desni obdajajo . . . Marija jih seveda ne vidi . . . ali pač?

Po dolgem, tridnevnem potovanju, vsa prašna in trudna, zagleda Marija hišo Elizabete in pospeši korak. Teta jo vidi . . . Kako radostno presenečenje. V trenutku je Elizabeti vse jasno . . . V svoji duši vidi vse in ve, kdo prihaja in zakaj. Ven hiti teta Elizabeta, da čimprej objame svojo nečakinjo, ki ji pri naša Boga. Sv. Janez se tako razveseli, da poskoči, in je v trenutku sproščen izvirnega greha . . . in postane tako podoben Mariji . . .

"Blagoslovljena med ženami in blagoslovljen je sad Tvojega telesa," hiti pozdravlja Elizabeta. "Od kod meni ta sreča, da pride k meni Mati mojega Gospoda?" vprašuje ponižna teta. Ve, da ni vredna obiska trikrat svetega Boga in njegove Matere . . .

Marija se čudi . . . Ve, da ji ni treba

nič pripovedovati, da je Bog že vse uredil, da . . . Srce prekipeva hvaležnosti Mariji . . . Izlije se v Visoko pesem . . . V njej hvali Boga, ki se je ozrl na njeno nizkost Sluti, ne prav za gotovo ve, da jo bodo odslej blagrovali vsi rodovi zemlje, zato, ker je postala Mati Odrešenikova. "Magnifikat" je sam zase vredna snov premišljevanja . . . a se sedaj ne moremo dalje baviti z njim.

Marija sledi teti v hišo. Srečna žena ne ve, kako bi ji postregla . . . Za svoja leta se še kar urno suče. In stric Zaharija jo pride pozdravit. Seveda ne more govoriti, a njegove kretnje, njegove oči izražajo radost, da je prišla Marija v posete . . .

Teta pripoveduje, kako je Zaharija onemel . . . Mariji bi se kar smilil, pa ve, da ima Bog za vsako poskušnjo, dobro prestano, pripravljeno plačilo. In Marija se veseli z obema časa, ko bo prišel predhodnik njenega Sina.

Marija ni prišla, da bi se ji streglo; prišla je, da streže. Kako dela, ko Elizabeta čuti, da ne more več! Marija hoče vse sama narediti. Kuha, pere, peče, snaži — teta naj kar miruje. In ko praznujejo v hiši srečni dogodek Janezovega rojstva, je Marija še posebno kot od Boga poslana . . . Srečni zakonski par ne ve, kaj bi počel brez nje.

Ko Marija vidi, da sedaj je več ne potrebujejo, ve, da je prišel zanjo čas slovesa. Seveda bi jo še radi obdržali, pa Marija ve, da bo sedaj treba več skrbi posvetiti Svojemu Sinu in se kar ne da pregovoriti. Lepega dne se odpravi na pot, nazaj v Nazaret . . .

Marija, mati! Kajne, saj smo dobrodošli? Gledali smo Te v službi Gospoda . . . Kraljica nebes, Mati Stvarnikova! Videli smo te opravljati najnižja dela . . . dela krščanske ljubezni, nese-

bične . . . Nauči tudi nas take ljubezni... Samo taka, dejanska ljubezen, pomoč bližnjemu v sili, ima pred Bogom vrednost Tako lahko je reči: Ljubim bližnjega . . . A kako strašno težko je večsih to dejansko pokazati, ko smo zmiraj sami sebi najbližji . . .

In še nekaj smo se naučili pri Tebi, Marija. Molčati! A, da, dobro vemo, da je molčati zlato, a se potem tudi ravnati, je težko . . . Ko je jezik tako razvjen, da lahko uhaja skozi zobno ograjo kadar hoče . . . Da bi ga rabili v Tvojo in čast Tvojega Sina . . .! Da bi tudi mi peli Visoko pesem ljubezni Bogu in bližnjemu s svojim jezikom: To nam pomagaj, Marija!

Šolska sestra.

MISIJONARJEVO PISMO

Šolska Sestra

Prosim prostočka v listu in par minut časa od naročnikov, da preberete tele vrstice!

Brali ste že, kako naši misijonarji v Bengaliji (Indija) prosijo od svojih dobrotnikov darov za misijone. Včasih so še bolj veseli, če se jim pošljejo razne nabožne reči ali obleka za siromake, kakor če se jim pošlje denar. Neke njihove dobrotnice še lansko leto svravile skupaj tri pakete nabožnih (starih in že uporabljenih) božičnih voščilnih kartic in še drugih podobnih podobic. Precej tega za nas nič vrednega blaga so nabrale po hišah in deloma z lastnoročnim delom napravile iz (zlatega, srebrnega in sploh lepo barvanega) papirja primerne okvirčke za slike in podobice. Nekatere podobice so se dale potem lepo obesiti, druge postaviti na mizo. Tako prirediti božične karte ni posebna umetnost. Toda čitajte, kako lepo so se misijonarji za to

drobnarijo zahvalili. (Med poslanimi rečmi so bile tudi podobice, ki se denejo v knjige, razne svetinjice in druge stvari.)

“Najljubše bi nam bilo, če bi naše dobrotnice mogle priti sem v Bošonti in bi same videle, kakšne čudeže delajo tukaj poslanske stvari. Včeraj smo imeli prvo sv. obhajilo, pa so se obrazki naših malih kar predrugačili, ko so videle njihove oči te lepe podobice. Preteklo nedeljo sem bil v oddaljeni vasi za službo božjo. Tam sem malim napravil še prav posebno veselje, ker ondi takih reči ne vidijo vsak dan. Imel sem premalo s seboj in sem moral takoj poslati posebnega tekača v Bošonti, da je prinesel še več. Verjemite, da so bile vse reči zelo koristno uporabljene za sveto stvar. Vsem otrokom sem tudi naročil, da morajo vsako jutro in vsak večer moliti pred sliko, ki so jo od mene prejeli, in se krepko spomniti svojih dobrotnic. Vsi so z veseljem obljubili.”

S tako malenkostno rečjo se tedaj lahko toliko dobreba naredi. Kaj ko bi skušale naročnice lišta Ave Maria, vsaj nekatere, nadaljevati to koristno delo? Res ni velika reč. Na stotine božičnih kart, lepih in z verskimi slikami, imajo ljudje po hišah. Če bi kdo stopil k njim in razložil, v kakšne namene se dajo porabiti, gotovo bi jih ljudje radi dali. Še za poštnino bi kak kvoder priložili. Saj tako prej ali slej karte od prejšnjih let vržejo proč.

In poznam ženske ter dekleta, zlasti starejše, ki se v prostem času ne vedo kam dejati. Same pravijo, da jim je dolgčas na svetu. Zakaj bi ne posvetile svojega prostega časa, ko pridejo od dela ali iz službe, da bi mislile in delale za misijone? Če so le malo spretnne, bi ne samo nabrale med ljudmi dosti takega blaga, ampak bi tudi lahko same lepe okvirje napravile in sličice pritrdile na trd papir. Za poštnino bi nekaj iz svojega žrtvovale ali pa nabrale med dobrotniki, kot je bilo zgoraj rečeno. Naj katera poskusi! Ko bo dobila od misijonarjev osebno potrdilo, kako dobro delo je to, se ji ne bo treba več sklicevati na tu omenjeno pismo misijonarja iz Indije.

Kar se tiče pošiljanja, vam vsak poštni

urad razloži, kako je treba napraviti paket in koliko sme biti težak. Zakaj ne bi vprašale?

Naslov, kamor naj se pošlje, je pa spodaj natisnjen. Za prvič ni treba nobenega posebnega imena, samo naslov misijona. Ko vam bo ta ali oni misijonar odgovoril in se zahvalil, boste lahko drugič nanj naslov je “doma” in kdo misijonari na oddaljenih naredile. Jih je namreč več tam — slovenskih in hrvatskih — pa se vedno ne ve, kdo postojankah.

Zdaj pa hvala za čas, ki ste ga z branjem teh vrstic “zapravile”. Bog daj, da bi ne bilo brez koristi vam in — misijonom v Bengaliji!

Naslov: Catholic Mission
Basanti (Canning)
Bengal
BRITISH INDIA.

POGOVOR NA FRONTI

P. Marcel

BRAL sem v katoliškem listu, kako sta se dva ameriška vojaka pogovarjala daleč nekje v tujem svetu, ko sta ravno imela nekaj minut prostega časa. Vredno je in poučno, da tudi mi zvemo za tisti pogovor. Eden ali drugi od nas bo morda le pogledal sam vase.

Prvi je začel:

“Kaj pa je danes s tabo, prijatelj, da tako žalostno gledaš?”

“Pa se res nič dobro ne počutim. Nekaj me grize.”

“Grize? V želodcu? Kje si pa bil na takem banketu, da si čez mero dobrih reči pogoltnil?”

“Nikar me ne draži! Saj vidiš, da sem slabe volje.”

“Pa sam povej, kaj ti ni prav. Take-

ga te ne bom gledal.”

“Bom pa povedal. Ali si poznal tistega mojega tovariša, ki je iz mojega mesta doma in smo mu rekli Pat? To je tisti, ki mu je pred časom šrapnel odtrgal spodnjo čeljust in so ga poslali domov? Se ga spominjaš? Kadar se je nasmehnil, je bilo, kakor da je sonce posijalo...”

“Da, zdaj že vem, katerega misliš. Kaj pa je ž njim?”

“Danes sem prejel od njega pismo. Zdaj je že doma iz špitala in živi pri očetu in materi. Piše, da so imeli oni dan pri fari 40 urno pobožnost. Ko sem to bral, se mi je zasvetilo v duši kot lep spomin iz daljne preteklosti. Kar je pa naprej pisal, mi je skoraj stisnilo srce.”

“Ali je kakšna nesreča?”

“Ne v navadnem pomenu besede. Nesreča pa je, če stvar prav premisliš. Pat piše, da so za drugi dan po končani 40 urni pobožnosti oznanili posebno pobožnost s sveto mašo za mir in za pomoč nam vojakom. Piše, da je pričakoval natlačeno cerkev, ker je dolga vrsta fantov, mladih mož in tudi deklet iz fare v vojaški službi. Mnogi so na frontah, več je že mrtvih in ranjenih. Koga bi taka pobožnost ne nagnila, da bi pustil vse in se je udeležil? Ti in jaz bi bila gotovo med prvimi, ali ne?”

“To pa prav rad potrdim.”

“Vidiš, Pat pa pravi v pismu, da ga je že v cerkvi grabila nejevolja, ko je pa prišel iz cerkve, je bil zares hud.

Praviš, da še 100 ljudi ni naštel v cerkvi... Tudi jaz, ko mislim na to, ne morem biti dobre volje.”

“To je pa res slaba novica! Naj človek pomisli, toliko tisočev in stotisočev nas je po vseh frontah, vedno v smrtni nevarnosti. Kakor v pekru smo in vsak hip te lahko zadene. Naši doma se pa še toliko ne zavzamejo za nas, da bi nam dali vsaj svoje poštene molitve! Vse kaže, da se tam v domovini vojska še premalo pozna.”

“Žal, tudi meni se tako zdi. Nisem jim nevoščljiv, to pa rečem, da se jim predobro godi, pa pozablajo, da mora vse dobro priti le od Boga. Ko čepim v kakšnem vlažnem jarku in imam čas za premišljevanje, mi dostikrat pride na misel, če smo Amerikanci tako všeč Bogu, kot si sami domišljamo. Res, Bog ve, če smo pri Njem samo mi dobro zapisani, naši sovražniki pa samo slabo. Kaj pa če Bog čaka na to, da se pomaknemo precej bliže k Njemu? Tam doma menda nimajo časa na kaj takega misliti...”

“Kdo ve, če nimaš prav? Tu pa umiramo in umiramo in le počasi se naše fronte pomikajo dalje. Če prideva srečno domov, bova imela marsikaj povedati božjim Amerikancem. Tudi brez pridig ne bo, to kar obljubim.”

Tovariš je zamišljeno skomignil z rameni.

Umrli so sledeči naročniki:

Matija Ulasic, Ironwood, Mich.
Mrs. Jera Ronceвич, Ashland,
Wis.

Anton Jakopin, Lorain, Ohio.
Frances Brodник, Cleveland, O.
Jennie Merhar, Cleveland, O.
John Fortuna, Cleveland, O.
Mary Luzar, Cleveland, Ohio.
John Benda, Cleveland, Ohio.
Joseph Lovshin, Cleveland, O.

John Lahajnar, Thomas, West
Virginia.
NAJ POČIVAJO V MIRU!

Zahvaljujejo se Bogu, Materi božji, Presv. Sreč Jezusovemu in Mariijnemu, sv. Jožefu, Mali Cvetki in Frideriku Baragi za pridobljene milosti:

Helen Petac, Mrs. Erlach, Druž.
Perovsek, Mrs. S. Evatz, Druž.
Kebbe, Rose Jaksa, Frances Starman,
M. Ohlin.

50c, M. Lovko 50c, M. Leskovec 50c, F. Maleckar \$2, A. Grosely 50c, M. Bencina 50c, A. Polis 50c, M. Hocevar 50c, K. Perme \$1, Mrs. Mramor \$3, J. Selan \$1, M. Furar 50c, I. Hocevar \$1, M. Bresar \$2, M. Hren \$1, J. Kocin \$1, Mrs. Erlach \$1, A. Preglet \$1, F. Necemar 50c, M. Alduh 50c, M. Skerl \$2, M. Turk 40c, H. Petac 50c, L. Jerin 50c, F. Skulj 50c, M. Velikaz \$2.50, Mrs. Zeleznikar \$1, F. Leban 50c, M. Javornik \$1, J. Kolenc \$1, A. Loncar 50c, Mrs. Russ 50c, M. Kovacic 50c, F. Cimperman \$1, A. Schmuck \$1, M. Bencin \$1, A. Koss \$1, F. Jevce 50c, J. Kragelj 50c, R. Markoch 50c, Mrs. Nasenbenny \$1, Mrs. L. Markovic \$1, M. Sodac 50c, J. Poljak \$1, M. Tkalcich \$1, Mrs. J. Pucel \$1, M. Jalovec \$1, A. Trenta 50c, F. Kovacic \$1, A. Kirnarich \$1, M. Marenich 50c, A. Nosan 50c, J. Kasek \$1, J. Mishmash \$5, J. Pavlic 50c, M. Hosta \$1.50, A. Intihar 50c, Mrs. Kozuh 50c, R.

Verbic 50c, S. Jurcci \$5, A. Zupancic \$1, N. Tomc 50c, F. Poni-kvar 50c, M. Luznar 50c, J. Svi-gel 50c, A. Furlan 50c, L. Kozel 50c, J. Skerbec 50c, F. Petric 50c, M. Melavec \$10, M. Lach \$2, Mrs. Russ 50c, A. Gale 50c, M. Skulj \$2.50, J. Lube 60c, J. Rogel \$2.50, F. Kosir 50c, U. Tobec \$1, F. Pernac 50c, L. Bandi \$1.50, M. Sadar \$1, A. Hlabse \$1.50, J. Hegler \$1.50, P. Rogel 50c, F. Petrich 50c, M. Mencinger \$2, J. Strauss \$1, M. Koprivec 50c, M. Pirnat 50c, J. Zadnik 50c, J. Stipic \$1, F. Rebol \$1, F. Siska \$1, A. Pepan \$1, Kuhel druž. \$1.

ZA APOSTOLAT — S. Spisak \$30, J. Volf \$10, M. Pangre \$30, T. Zdesar \$10, U. Strmole \$20, M. Mulc \$10, M. Klemenc \$20, M. Lesar \$10, A. Oratch \$10, M. Bradac \$10, A. Zadnik \$10, F. Marolt \$20, I. Trunkle \$50, Mrs. Baraga \$10, J. Skerl \$20, F. Pius \$10, M. A. Kraus \$10, J. Lavric \$20, Mrs.

A. Jaloves \$20, R. Verbic \$20.

K. Warsek \$10, Druž. M. Magdalena št. 162 KSKJ \$20, B. Marcicella \$40, K. Murato \$20, R. Debevec \$10, A. Bosnik \$10, Mr. Mrs. F. Turk \$10, Mr. Mrs. F. Mlakar \$10, Joseph Bobnar \$1.

ZA BARAGOVO ZVEZO — A. Prijatelj \$5, Druž. Kebe \$3, M. Lesar 50c, K. Pavlic \$2, Christian Mothers, Marija Pomoč Kristjanov, West Allis \$8, Mrs. Rauter Grill \$5, M. Knaus \$1, J. Kasek \$1, M. Lebar \$1.
R. Homar O.S.B. \$5, A. Skrinar \$2, J. Roncevich \$1, F. Cerar \$5, F. Starman \$1, M. Golobich \$1.

MOLITVENA FRONTA — št. 254, Mrs. Mary Krebs, Spring Glen, Helper, Utah, št. 18, \$17.00. — št. 255, Mrs. Helena Zobec, Tower, Minn. za en kelih. — št. 256, Društvo Sv. Reš. Telesa, Cleveland, O. (Mrs. Petche) 20 čl. \$3.50.

Oče je poslal svojega nadebudnega sina Ignacija v Ljubljano na klasično gimnazijo. Sinko pa ni izpolnil nad svojega očeta ter je koncem šolskega leta prinesel domov slabo spričevalo.

Oče ga je nejevoljen pogledal in vprašal: "Ignacij, ali si se naučil kaj latinščine?"

"Seveda sem se naučil, saj sem se vadil celo leto. Lahko se prepričate in me vprašate!"

"Dobro," odvrne oče. "Kako je po latinsko klin?"

"Klinacius."

"Vile?"

"Vilacius," odvrne sin.

"Izvrstno," de oče. "Ljubi moj Ignacius, ker si tako dobro študiral, da si gimnazijski razred s tako sijajnim uspehom dovršil, pa vzemi vilacius, pojdi gnoj kidacius in obesi šolo na klinacius!"